

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет менеджменту та маркетингу**

**ПІДГОТОВА ТА ЗАХИСТ ДИСЕРТАЦІЇ
ЗДОБУВАЧА
СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ**

**ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ
051 «ЕКОНОМІКА»,
073 «МЕНЕДЖМЕНТ», 075 «МАРКЕТИНГ»**

Ухвалено Методичною радою
КПІ ім. Ігоря Сікорського
Протокол № 6 від 23 лютого 2023 р.

Підготовка та захист дисертації здобувача ступеня доктора філософії : для спеціальностей 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» [Електронний ресурс]: навч. посіб. / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: М.О. Кравченко, К.О. Бояринова, А. Р. Дунська, В.М. Марченко, О.В. Зозульов, К.О. Кузнецова, КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 88 с. (3,5 д.а.)

*Гриф надано Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського
(протокол № 6 від 23.02.2023 р.)
за поданням Вченої ради факультету менеджменту та маркетингу
(протокол № 8 від 16.01.2023 р.)*

Електронне мережне навчальне видання
**ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ ДИСЕРТАЦІЇ ЗДОБУВАЧА
СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ :
ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ: 051 «ЕКОНОМІКА»,
073 «МЕНЕДЖМЕНТ», 075 «МАРКЕТИНГ»:**

Укладачі: *Кравченко Марина Олегівна, д-р. екон. наук, проф.
Бояринова Катерина Олександрівна, д-р. екон. наук, проф.
Дунська Алла Рашидівна, д-р. екон. наук, проф.
Марченко Валентина Миколаївна, д-р. екон. наук, проф.
Зозульов Олександр Вікторович, канд. екон. наук., проф.
Кузнецова Катерина Олександрівна, канд. екон. наук., доц.*

Відповідальний редактор: *Тулчинська С.О., д-р екон. наук, проф.,
завідувач кафедри економіки і підприємництва*

Рецензенти: *Ганущак-Єфіменко Л.М., д.е.н., проф., проректор з наукової та
інноваційної діяльності,
Київський національний університет технологій і дизайну
Деліні М.М., д.е.н., проф., в.о. завідувача кафедри виробничого та
інвестиційного менеджменту,
Національний університет біоресурсів та природокористування України*

Посібник містить загальні положення щодо підготовки та захисту дисертації здобувача доктора філософії, зокрема представлена структура дисертації, вимоги до оформлення роботи, викладена процедура підготовки до захисту дисертації.

Навчальне видання призначене для здобувачів ступеня доктора філософії третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, які навчаються за спеціальностями 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», а також для наукових керівників дисертацій.

ЗМІСТ

1. СТРУКТУРА ДИСЕРТАЦІЇ ЗДОБУВАЧА СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ	4
2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ	24
3. ПІДГОТОВКА ТА ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ ДИСЕРТАЦІЇ.....	31
4. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	45
5. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ОРГАНІЗАЦІЮ ВИКОНАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТІВ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ.....	48
6. ДОДАТКИ.....	49

1. СТРУКТУРА ДИСЕРТАЦІЇ ЗДОБУВАЧА СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері відповідної спеціальності або на межі з іншими спеціальностями згідно зі Стандартами вищої освіти України 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» [1; 2; 3].

Дисертаційна робота виконується державною або англійською мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м'якій палітурці та в електронній формі, і має містити такі структурні елементи [4; 5]:

1. Титульний аркуш.
2. Анотація.
3. Зміст.
4. Перелік умовних позначень (за необхідності).
5. Основна частина.
6. Список використаних джерел.
7. Додатки.

Обсяг основного тексту дисертації встановлюється освітньо-науковою програмою відповідно до специфіки відповідної галузі знань та/або спеціальності [5]. В освітньо-наукових програмах третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» КПІ ім. Ігоря Сікорського обсяг основного тексту дисертації визначено відповідно до Наказу Міністерства науки та освіти України «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» [4] – 6,5-9 авторських аркушів (один авторський аркуш складає 40 тис. знаків, або 24 сторінки друкованого тексту (TNR, 14 pt). До основної частини не входять: анотація, додатки, список використаних джерел, а також сторінки, на яких розміщено таблиці і рисунки, що займають повністю сторінку А4.

1. Титульний аркуш. Шаблони титульного аркуша дисертації розміщено у *Додатку А*. У його верхній частині розкривається [4]:

- 1) найменування закладу вищої освіти, де здійснювалася підготовка здобувача та органу, до сфери управління якого належить заклад;
- 2) найменування закладу вищої освіти, у спеціалізованій вченій раді якого проводиться захист дисертації та органу, до сфери управління якого належить заклад, установа.

На титульному аркуші також має бути зазначений бібліографічний код УДК відповідно до назви теми дисертації. Для його визначення можна скористатись послугами Державної наукової установи «Книжкова палата

України імені Івана Федорова», до якої на електронну адресу udc2920054@ukr.net подаються [6]:

- контактні дані: повне найменування замовника (платника послуги); П.І.Б. контактної особи; тел., факс; e-mail;
- дані про дисертацію: повна назва; П.І.Б. автора; короткий зміст (анотація); ключові слова; спеціальність автора;
- дані про оплату послуги.

УДК здобувач може визначити і самостійно, скориставшись відповідними таблицями (http://www.ukrbook.net/udc/UDC_skoroch_table.html) (рис. 1)

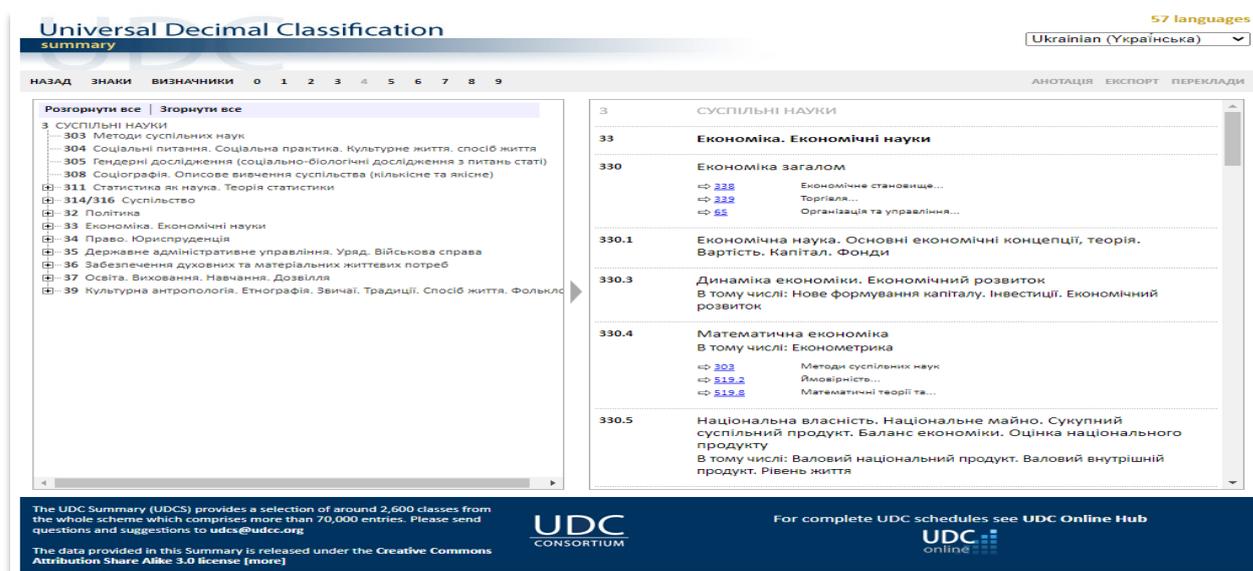

Рисунок 1 – Скорочені таблиці УДК українською мовою [7]

Назва дисертації має бути лаконічною, відповідати спеціальності, за якою навчається здобувач і вміщувати до дев'яти слів. Тема має містити три основних частини: об'єкт дослідження; кінцева цільова установка роботи, задля чого вона проводилась; яким методом досягнена поставлена мета [8].

Після назви дисертації вказується назва спеціальності, за якою навчався здобувач та відповідна їй галузь знань з шифрами. Зазначається науковий ступінь, на здобуття якого подається дисертація.

На титульному аркуші здобувач власним підписом підтверджує, що дисертація не містить плагіату, а використання текстів інших авторів визначено відповідними посиланнями.

Передостаннім елементом є внесення прізвища, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання наукового керівника.

2. Анотація. Анотація виконує функцію короткого ознайомлення зі змістом та результатами дисертації. Вона подається двома мовами – державною та англійською. *Обсяг анотації становить 0,2 - 0,3 авторських*

аркуша. В ній мають бути стисло представлені основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та за наявності практичного значення [4].

На початку вказуються: прізвище та ініціали здобувача; назва дисертації; вид дисертації та науковий ступінь, на який претендує здобувач; спеціальність (шифр і назва); найменування закладу вищої освіти, у якому здійснювалася підготовка; найменування закладу вищої освіти, у спеціалізованій вченій раді якої відбудеться захист; місто, рік [4]. Надалі подається текст анотації і на її завершення – ключові слова (5-15 слів) у називному відмінку, в рядок через кому [4]. Після анотації державною мовою викладається її переклад англійською мовою.

Приклад

АНОТАЦІЯ

Петров П.П.. Назва дисертації. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 0.. «...». – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» МОН України; Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» МОН України, Київ, 20....

Дисертаційну роботу присвячено .....

У вступі розкрито... У дослідженні....

На основі... сформовано...

Запропоновано...

У роботі систематизовано....

Розроблено...

Обґрунтовано...

Оцінено... / Проаналізовано ...

Визначено...

Удосконалено...

Проведено..

Автором виокремлено...

Практичне значення одержаних результатів полягає у..., які використано у....., у навчальному процесі тощо. / Або інший опис практичного значення

Ключові слова:

ABSTRACT

Складовою анотації є список публікацій здобувача за темою дисертації. Його структура включає [4]:

- наукові праці в яких опубліковані основні наукові результати дисертації;
- наукові праці які засвідчують апробацію матеріалів дисертації;
- наукові праці які додатково відображають наукові результати дисертації.

Приклад

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Монографія:

Статті у наукових виданнях інших держав:

Статті у наукових фахових виданнях України, які включено до міжнародних наукометричних баз:

Статті у наукових фахових виданнях України:

Публікації в інших наукових виданнях:

2 Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

3. Наукові праці які додатково відображають наукові результати дисертації

3. Зміст. Зміст повинен містити назви всіх структурних елементів, заголовки та підзаголовки (за їх наявності) із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок [4].

4. Перелік умовних позначень (за необхідності). Перелік умовних позначень, символів, одиниць вимірювання, скорочень подається за необхідності у вигляді окремого списку. Додатково їхнє пояснення наводиться у тексті при першому згадуванні. Скорочення, символи, позначення, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносяться [4].

Приклад

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення

ВВП — валовий внутрішній продукт

ДССУ — Державна служба статистики України

Умовні позначення

En — середовищна підсистема мікрорівня (підприємства)

Pc — процесна підсистема мікрорівня (підприємства)

5. Основна частина. Основна частина дисертації містить:

- вступ;
- розділи дисертації;
- висновки.

Вступ. Вступ починається з обґрунтування вибору теми дослідження.

Актуальність теми. Необхідно змістовно та докладно розкрити актуальність і потребу проведеного дослідження, чому воно було необхідне, що зумовило перегляд наукових положень та актуалізувало потребу його реалізовувати. Варто також зазначити сутність науково-прикладного завдання.

Надалі зазначаються прізвища вітчизняних та закордонних учених, на яких базувалось дослідження з групуванням їх досліджень на ключові питання. Варто враховувати, що рецензенти та опоненти є фахівцями сфери наукового дослідження здобувача, тому доцільно вивчати і їх наукові праці та зазначати у посиланнях. Праці усіх представлених у даній частині вступу науковців мають бути представлені у списку використаних джерел з відповідними посиланнями на них у тексті роботи, що дійсно підтверджуватиме їх опрацювання здобувачем. На завершення цього блоку вступу визначають незавершені або недостатньо досліджені питання тематики і проблематики дисертаційної роботи у наукових дослідженнях, на яких автор сконцентрував свою увагу та конкретизувати, що актуалізувало вирішення важливого науково-прикладного завдання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, темами, планами. Передбачає висвітлення участі здобувача у наукових дослідженнях, що здійснюються у межах випускової кафедри, факультету та університету. У цій складовій вступу потрібно навести номери державної реєстрації та назви тем науково-дослідних робіт, у яких здобувач брав участь з конкретизацією ролі та внеску здобувача при виконанні кожної науково-дослідної роботи.

Приклад

Зв'язок роботи з науковими програмами, темами, планами. Дисертаційну роботу виконано на кафедрі ... Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» відповідно до планів наукових досліджень за темами: «...» (№ ДР ...У...).

Дисертаційна робота є результатом виконаних автором наукових досліджень відповідно планів науково-дослідних робіт кафедри ... Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Робота виконувалася згідно з планом наукових досліджень факультету менеджменту та маркетингу Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

... де здобувачем проведено..., де автором обґрунтовано..., де здобувачем визначено..., де автором досліджено..., де автором розроблено..., де автором запропоновано... У межах даних тем автором...

Мета і завдання дослідження. Мета роботи має бути тісно пов'язана із темою дослідження, відображати основний результат, який прагне отримати здобувач у процесі виконання дисертації. Не слід починати формулювати мети зі слів «дослідження...», «вивчення...» тощо, тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету [9].

Приклад

- Метою дисертаційної роботи є поглиблення теоретичних положень, розроблення методичних підходів і практичних рекомендацій щодо...
- Метою дисертаційної роботи є розроблення теоретико-методичних підходів та практичних рекомендацій щодо...
- Метою дисертаційної роботи є наукове обґрунтування й розроблення теоретичних і методологічних положень...
- Метою дисертаційної роботи є розвиток теоретичних положень, розроблення науково-методичних підходів і практичних рекомендацій...
- Метою дисертаційної роботи є наукове обґрунтування теоретико-методичних засад та розроблення практичних рекомендацій...
- Метою дисертаційної роботи є розвиток теоретичних положень, розроблення науково-методичних підходів, практичних рекомендацій...
- Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретичних положень, методичних та прикладних засад...
- Метою дисертаційної роботи є обґрунтування науково-теоретичних основ, методичних положень та практичних рекомендацій щодо ...
- Метою дисертаційної роботи є узагальнення теоретичних засад, розроблення методичних і науково-практичних положень...
- Метою дисертаційної роботи є теоретичне обґрунтування методичних положень щодо ... та розробка практичних рекомендацій щодо...

Мета дисертаційної роботи має бути конкретизована через формулювання завдань, які охоплюють теоретичні, теоретико-методичні та науково-практичні складові дослідження. Перелік завдань має корелюватись із *змістом* дисертації.

Формулювання завдань доцільно починати з таких слів: «сформувати», «запропонувати», «удосконалити», «розробити», «виявити», «узагальнити», «з'ясувати», «виокремити», «визначити», «встановити», «з'ясувати», «довести», «обґрунтувати», «поглибити», «ввести в науковий обіг»... і т. ін. [9]. При цьому не доцільно використовувати слова «дослідити», «вивчити», «проаналізувати», «змоделювати» тощо [9]. Варто пам'ятати, що завдання також корелюються з науковою новизною дослідження (на основі виконаних поставлених завдань отримано елементів наукової новизни) та висновками (результат кожного завдання з переліку повинен бути висвітлений у окремому

абзаці висновків). Кількість завдань, у дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії, як правило, коливається від 7 до 9. В одному підрозділі роботи може вирішуватись декілька завдань, або вирішення одного завдання може бути розкрито у декількох підрозділах дисертації. Починають опис завдань із фраз: «Для досягнення поставленої мети сформульовано та вирішено такі завдання:», «Досягнення мети зумовило постановку та вирішення таких завдань:» або їм подібних. Надалі через перелік, позначений рисками, їх розкривають.

Об'єкт дослідження. Об'єкт дослідження визначає сферу, що формує проблемну ситуацію. До об'єкту дослідження належать як явище, так і процес.

Предмет дослідження. В межах об'єкту дослідження формується його предмет, що визначає тему дисертації і є однією із багатьох частин забезпечення функціональності об'єкту.

Приклад

Тема роботи: Управління економічною стійкістю промислових підприємств.
Об'єктом дослідження є процеси управління економічною стійкістю промислових підприємств. (об'єкт як процес)

Предмет дослідження – теоретичні, науково-методичні положення та практичні рекомендації щодо реалізації управління економічною стійкістю промислових підприємств як складних виробничо-економічних систем.

Тема роботи: Системно-структурний підхід до формування економічної стійкості машинобудівних підприємств.

Об'єктом дослідження є економічна стійкість підприємства. (об'єкт як явище).

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методологічних і методичних положень формування економічної стійкості підприємств з позицій системно-структурного підходу та прикладних засад їх реалізації на машинобудівних підприємствах.

Методи дослідження. *Методи дослідження* містять перелік загальнонаукових та спеціальних методів, професійних методик та технологій, які були використані у роботі.

До таких методів наукових досліджень належать:

1) **загальнонаукові методи** носять загальний, універсальний характер:

Теоретичні методи дослідження [9; 10; 11]:

- абстрагування (застосовується для розвитку сутності понять);
- сходження від абстрактного до конкретного (для схематичного відображення етапів, які конкретизують процеси пізнання досліджуваного предмета);
- ідеалізація (метод конструювання абстрактних об'єктів, яких немає і не може бути в дійсності, але які допомагають досліджувати реальні явища і процеси) [11];

- формалізація (відображення структури та властивостей об'єктів дослідження у знаковій формі за допомогою формул, знаків тощо);
- аксіоматичний метод (прийняття аксіом (деяких тверджень без доведення) на основі практичного досвіду) [11];
- конкретизація (виділяються істотні зв'язки, властивості й відношення предметів або явищ) [10].

Універсальні (загальнологічні) методи дослідження [9; 10; 11;12]:

- аналіз (детальне вивчення предмету дослідження шляхом його розподілу на окремі частини для його більш детального вивчення) [11]. Структурний аналіз проводиться з метою дослідження статичних характеристик системи виділенням у ній підсистем та елементів різного рівня і зв'язків між ними [10]. Функціональний аналіз – для визначення динамічних характеристик системи через дослідження процесів зміни її станів із часом на основі прийнятих алгоритмів (способів, методів, принципів) її функціонування. [10]. Параметричний аналіз – для визначення необхідної та достатньої сукупності узагальнених та часткових показників, що утворюють ієрархічну структуру та мають характеризувати найсуттєвіші властивості системи [10];
- синтез (об'єднання окремих частин предмету дослідження в одно ціле, яке дозволяє зробити висновок про його сутнісні риси, структуру та призначення) [11]. Структурний синтез виконується для обґрунтування множини елементів структури, відношень та зв'язків, які б забезпечували в сукупності максимальну відповідність заданим властивостям [10];
- узагальнення (виявлення загальних властивостей і ознак предметів, явищ і процесів);
- індукція (формування загальних висновків на основі аналізу окремих фактів);
- дедукція (застосування знань загальних закономірностей для аналізу конкретного предмету дослідження);
- аналогія (перенесення знань щодо одного об'єкта, на інший, менш досліджений і менш доступний) [11];
- моделювання (формування і вивчення моделі (зображення) предмету дослідження з подальшим перенесенням результатів на реальний предмет) [11]. Статичне моделювання застосовується для опису стану системи у фіксований момент, динамічне – для дослідження поведінки системи у часі [12]. Моделювання також ще поділяють на детерміноване та стохастичне, неперервне, дискретне та дискретно-неперервне. Математичне моделювання включає імітаційне, інформаційне, структурне, ситуаційне [12]. Структурне моделювання базується на специфічних особливостях структур певного вигляду, які використовують як засіб дослідження систем

[12]. Ситуаційне моделювання – на модельній теорії мислення, в рамках якої можна описати основні механізми регулювання процесів прийняття рішень [12]. Аналітичне моделювання припускає використання математичної моделі реального об'єкта у формі рівнянь, що пов'язують вихідні змінні з вхідними, доповненій системою обмежень. При імітаційному моделюванні математична модель відтворює алгоритм («логіку») функціонування досліджуваної системи в часі за різних поєднаннях значень параметрів системи і зовнішнього середовища [12];

- системний метод (представлення об'єкту та предмету дослідження як цілісної множини елементів, їх підпорядкованості та зв'язків між ними) [11].

Методи емпіричного дослідження [9; 10; 11;12]:

- спостереження (цілеспрямоване пасивне вивчення предметів, що спирається в основному на дані, отримані від органів чуттів). Різновидом спостереження є вимірювання [10];
- порівняння (пізнавальна операція, що виявляє подібності або відмінності об'єктів (або ступенів розвитку одного й того ж об'єкта) [10]. «Case-study» порівняння застосовується тоді, коли аналізується одне явище або процес на тлі порівняння його з іншими феноменами [10]. Бінарні порівняння – стратегія дослідження двох феноменів, що дозволяє виявити загальне й особливе в їх розвитку [10]. Крос-темпоральні порівняння – дослідник розглядає динаміку зміни певної якості в той чи інший проміжок часу [10];
- експеримент (система пізнавальних операцій, яка здійснюється щодо об'єктів, поставлених в такі умови (спеціально створювані), які повинні сприяти виявленню, порівнянню, вимірюванню об'єктивних властивостей, зв'язків, відносин) [12];
- опис (систематизація даних, отриманих в результаті спостереження, експерименту, вимірювання). Опис може здійснюватись: засобами мови; статистичними методами (таблиці, ряди, індекси тощо); графічними методами (графіки, діаграми) тощо [12].

2) **спеціальні методи** – це сукупність способів пізнання, прийомів дослідження, що застосовуються в тій чи іншій науці [9; 10; 11]:

- методи збору інформації (спостереження за всіма (або частиною) одиниць сукупності, що складають явище (процес), що досліджується);
- узагальнення економічної інформації (порядкування зібраного фактичного матеріалу шляхом його групування, табличного та графічного представлення) [11];
- метод контент-аналізу (кількісний аналіз текстів і текстових масивів з метою подальшої змістовної інтерпретації виявлених закономірностей,

застосовується при вивченні джерел, інваріантних щодо структури або суті змісту досліджуваного об'єкта) [10];

- метод економічного аналізу (встановлення причинно-наслідкових зв'язків економічних явищ і процесів, які забезпечили досягнення економічного результату господарювання). Залежно від функціонального призначення аналіз може бути: бюджетний, фінансовий, інвестиційний, вартісний, маркетинговий, логістичний, соціально-економічний, управлінський, стратегічний [11];
- методи економічного та економіко-математичного моделювання та прогнозування (визначення тенденцій економічного розвитку об'єкту та предмету дослідження, оцінка можливих їх станів у майбутньому та пошук альтернативних шляхів і термінів їх досягнення). Для прогнозування застосовуються: інтуїтивні методи: метод експертного оцінювання, анкетування, метод побудови сценарію, побудова «дерева цілей», матричний метод, метод мозкової атаки, метод Дельфі тощо; формалізовані методи: екстраполяції та інтерполяції, метод найменших квадратів, регресійний аналіз, кореляція, дисперсія, факторне, сітьове, імітаційне, оптимізаційне моделювання тощо [11];
- метод альтернатив (вирішення наукових проблем шляхом зіставлення і критики протилежних одна одній теорій (концепцій, гіпотез) [11].

Під час проведення дослідження можуть бути також застосовано і ряд наукових підходів, зокрема [10]:

- термінологічний підхід – спрямований на розкриття сутності досліджуваних явищ за допомогою виявлення та уточнення значень і смислів термінів (понять), що їх позначають. Результатом термінологічного підходу стають дефініції, тлумачення понять; експлікації (короткий письмовий супровід, що містить правила користування; позначення виявлених наукових підходів (позицій) до трактування і визначення відповідних понять);
- системний підхід – мета і завдання полягають в дослідженнях певних об'єктів як складних систем;
- структурно-функціональний підхід – дослідницький підхід, який полягає в розчленуванні складного об'єкта на складові, у вивченні зв'язків між ними і визначенні місця і ролі всіх складових у функціонуванні об'єкта як цілого за умови збереження ним своєї цілісності у взаємодії із зовнішнім середовищем [10].

Починати опис методів можна і з зазначенням теорій в межах яких проводилось дослідження, основних підходів / підходу, який був покладений в основу дослідження. Надалі вказується назва методу та коротке визначення результатів його використання.

Доцільно навести також інформаційні технології, які були застосовані під час проведення дослідження.

Завершити опис методів варто розкривши інформаційну базу дослідження, до якої належать закони, нормативно-правові акти, дані служб статистики, дані фінансової та управлінської звітності підприємств, результати власних досліджень, наукові публікації, Інтернет-ресурси тощо.

Приклад

Методи дослідження. Теоретичною основою дослідження стали положення теорій... Теоретична основа дисертаційної роботи сформована шляхом застосування системного, структурного підходів до...

Методичну основу роботи склав комплекс таких загальнонаукових та спеціальних методів:...

Досягнення поставленої мети та вирішення завдань забезпечило використання наукових підходів, загальнонаукових і спеціальних методів: *монографічного методу, абстрактно-логічного, логічних узагальнень* – для розвитку понятійно-термінологічного апарату та теоретичних узагальнень; ... *методів діалектичного пізнання і формалізації, причинно-наслідкового зв'язку* – для розроблення...; *наукової абстракції, конкретизації, аналізу і синтезу* – для...; ...

Для розрахунків та моделювання використано інформаційні технології: Statistica 12.0, Matlab R2012, Microsoft Excel.

Інформаційною базою дослідження стали: закони України, нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, офіційні дані Державної служби статистики України та Європейського статистичного бюро, Організації економічного співробітництва і розвитку, Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України, дані фінансової та управлінської звітності підприємств, результати власних досліджень, наукові публікації, Інтернет-ресурси.

Наукова новизна. *Наукова новизна* отриманих результатів передбачає висвітлення одержаних здобувачем у процесі здійснення наукового дослідження нових теоретико-методичних положень, рішень та висновків. Традиційно наукова новизна у дисертаціях на здобуття ступеня доктора філософії поділяється на три складові: вперше, удосконалено, дістало подальшого розвитку.

Зміст положень наукової новизни повинен послідовно відповідати на запитання [9]:

- 1) Що зроблено і яка ступінь його новизни?
- 2) В чому полягає новизна запропонованого?
- 3) Що дає запропоноване? [9].

Після вибору відповідного мовного звороту (шаблону) предметно описується суть наукової новизни та результат її використання. Конструкція наукової новизни повинна мати наступний вигляд:

відповідний формі наукової новизни мовний зворот + коротке формулювання суті новизни автора + значимість новизни для теорії чи практичного використання.

Приклад

розвинуто систему управління ... шляхом поєднання структурного (ієрархічно впорядкованої сукупності елементів...) та функціонального (функцій ...) підходів, що дозволяє ... виявляти ...

До наукової новизни не рекомендують зараховувати результати прикладного характеру: алгоритми, схеми, методики [13].

Вперше. Ступінь «вперше» повинен відображати новизну в світовому масштабі [4]. Для дисертацій рівня доктора філософії кількість пунктів такої новизни має бути 1-2. На початку викладення новизни такої форми застосовуються слова «сформовано», «запропоновано», «розроблено», «виявлено», «обґрунтовано». Новизна викладається з конкретизацією наукового надбання «вперше» та його значущості для теорії та практики (значущість зазначається таким чином: «що дозволило / дозволяє...», «дає/дало змогу», «надає/надало можливість...», «Це сприяє...» тощо).

Удосконалено. Висвітлення наукової новизни рівня «удосконалено» передбачає, що автором запропоновано ряд елементів наукової новизни, які значно удосконалюють чи покращують наявні. Слід зазначити і виокремлювати ці «покращення», оскільки саме вони визначаються як наукова новизна сформована автором дисертації. Для цього застосовуються мовні конструкції «на відміну від існуючих», «на відміну від наявних», «на відміну від усталених» тощо. Кількість пунктів такої новизни складає 3-4.

Для розуміння форм новизни рівня «удосконалено» доцільно скористатись нижченаведеною табл. 1.

Таблиця 1 – Форми наукової новизни рівня «удосконалено» [14]

Характеристика наукової новизни	Позначення наукової новизни
Удосконалення, перетворення відомих даних, докорінна їх зміна	
Часткове нове поєднання ознак	(було А + В, стало А + Д)
Заміна частини ознак новими	(було А + В + С, стало А + В + Д)
Нове взаємне розташування ознак	(було А + В + С, стало А + С + В)

Приклад

- методичний підхід до оцінювання фінансової стійкості підприємств, що, на відміну від існуючих, передбачає ....Застосування підходу надало змогу...
- методичні засади..., які на відміну від наявних..., що дозволило
- методичні положення..., що на відміну від наявних.... Це надає можливість..
- механізм..., який на відміну від наявних, базується... Реалізація / впровадження механізму дозволяє...
- інструментарій..., який на відміну від усталених, ...
- науково-методичні положення..., що на відміну від існуючих, ґрунтуються на засадах / полягають у ... та надають можливість...
- процедуру..., яка на відміну від усталених, включає етапи:..., що дозволяє ...
- метод..., який на відміну від усталених, полягає у..., що дозволяє..
- систематизацію проблем..., яка на відміну від наявних, ... , що дозволяє..

Дістало подальшого розвитку. Під час викладення цього пункту новизни доцільно виокремлювати, що саме дістало подальшого розвитку, наприклад: «шляхом доповнення / включення» ... «що дозволяє», «використання яких у поєднанні з...». Кількість пунктів такої новизни може бути від 2 до 4.

Приклад

- понятійно-термінологічний апарат: а) теорії розвитку в частині трактування понять: ...
- понятійно-категоріальний апарат економічної науки у частині трактування...
- понятійний апарат управління ..., а саме сутність понять:...
- сутнісно-змістовне тлумачення... що дозволило...
- теоретико-методологічні положення системної економічної теорії у частині:...
- теоретико-методологічні положення концепції...
- композиція імператив... яку доповнено... Це сприятиме формуванню...
- структура бізнес-процесів..., що дозволить забезпечити...
- метод прогнозування..., який, на відміну від існуючих, враховує.. та дозволяє...
- науково-методичні положення..., які полягають у..., що дасть змогу ....
- систематизація..., що .... та надає можливість...

Для розуміння форм новизни рівня «дістало подальшого розвитку» доцільно скористатись нижченаведеною табл. 2.

Таблиця 2 – Форми наукової новизни «дістало подальшого розвитку» [14]

Характеристика наукової новизни	Позначення наукової новизни
Розвиток, розширення, доповнення відомих даних	
Включення нової ознаки	(було $A + B$, стало $A + B + C$)
Використання більш конкретної ознаки як загальноприйнятої	(було $A + B + C$, стало $A + B + C1$, де $C1 = C + C' + C''$)
Нове кількісне співвідношення ознак	(було $A + B + C$, стало $A + 2B + 3C$)
Уточнення, розвиток відомих методів чи способів і їх поширення на новий клас об'єктів, систем, явищ	

Практичне значення отриманих результатів. У даному блоці вступу описується у чому полягає прикладне / практичне значення запропонованих наукових результатів, рекомендації з їх застосування. Саме результати прикладного характеру будуть відображатись у цій частині вступу. Як правило зазначають у діяльності яких структур, підприємств чи організації може бути застосована практикоорієнтована новизна. Надалі переходять до конкретизації висвітлення підприємств, установ, організацій у яких використано / апробовано / впроваджено наукові результати з зазначенням їх назв, довідок / актів впровадження з відповідними номерами та датами. Конкретизують, що саме впроваджено.

Приклад

Практичне значення отриманих результатів полягає у прикладному застосуванні .... у діяльності підприємств, навчально-наукових установ і державних органів виконавчої влади. Комітетом Верховної Ради України враховано ..., використано пропозиції ... (довідка № ... від ... .. 20... р.). На ПрАТ «XXX» застосовано... (акт впровадження № ... від ... .. 20... р.).

Теоретичні положення дисертації використано / застосовано у навчальному процесі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» під час підготовки та викладання дисциплін: ... (акт впровадження № ... від ... .. 20... р.).

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що сформульовані у дисертації наукові положення надали можливість розробити комплекс методичних засад та прикладних пропозицій, які було використано Комітетом Верховної Ради України... – положення щодо ... (довідка № ... від ... .. 20... р.). Упроваджено у практику діяльності підприємств ..., зокрема, ПрАТ «XXX» – рекомендації...(акт впровадження № ... від ... .. 20... р.).

Результати наукових розробок дисертанта використовуються в навчальному процесі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» під час викладання дисциплін ... (акт № ... від ... .. 20... р.).

Практичне значення результатів дисертаційної роботи полягає у реалізації положень ... Основні положення здійсненого дослідження доведено до рівня методичних розробок, призначених для практичного використання керівниками ... підприємств, що сприятиме ... Подані автором у роботі результати аналітичних досліджень, методичні розробки та прикладні рекомендації було використано: ТОВ «XXX» (довідка № ... від ... .. 20... р.) – пропозиції щодо...

Результати наукових розробок дисертанта використовують у навчальному процесі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» під час викладання дисциплін «...», «...» (акт № ... від ... .. 20... р.).

Особистий внесок здобувача. Якщо у дисертації використано ідеї або розробки, що належать співавторам, разом з якими здобувачем опубліковано наукові праці, обов'язково зазначається конкретний особистий внесок здобувача в такі праці або розробки. Здобувач має також додати посилання на дисертації співавторів у тексті роботи, у яких було використано результати спільних робіт [4].

Приклад

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною науковою працею, у якій містяться авторські пропозиції щодо ... Результати, наукові твердження та висновки, подані до захисту, отримано автором самостійно. З опублікованих у співавторстві використано лише результати розробок здобувача, внесок автора конкретизовано в списку публікацій.

Особистий внесок здобувача. Дисертація є результатом самостійних досліджень здобувача. Наукові положення, висновки і пропозиції, які виносяться на захист, отримано особисто та викладено у наукових публікаціях. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, в дисертації використано лише ті положення та ідеї, які належать здобувачеві. Особистий внесок у наукових працях у співавторстві зазначено у списку опублікованих праць.

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійно виконаним науковим дослідженням. Наукові результати, висновки та практичні розробки належать особисто автору. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, в дисертації використано лише ті положення та ідеї, які є результатом власних досліджень здобувача. Особистий внесок у спільно опублікованих працях конкретизовано в переліку наукових праць.

Конкретний особистий внесок здобувача докладно розкривається під час подання публікації у переліку наукових праць після подання праці з зазначенням «здобувачем запропоновано...», «здобувачем деталізовано...» і т. ін. Варто пам'ятати, що уточнення особистого внеску подається як до статей, так і до опублікованих тез доповідей науково-практичних конференцій.

Приклад

Кравченко М. О., Усманова Е. А. Антикризове управління підприємством на інноваційних засадах. Наука й економіка. 2015. Вип. 1 (37). С. 70–76 (*особистий внесок: обґрунтовано особливості застосування інноваційних методів управління для забезпечення стійкості промислових підприємств в кризові періоди*).

Гавриш О. А., Бояринова К. О. Диференціація промислових підприємств як інноваційно функціонуючих виробничо-економічних систем. Економічний вісник НТУУ «КПІ». 2015. № 12. С. 417–424 (*особистий внесок автора: здобувачем уточнено специфіку функціонування інноваційно орієнтованих підприємств, сформовано моделі функціональної трансформації економічних ресурсів у результати*).

Апробація результатів дисертації. Апробація результатів дисертації розкриває участь здобувача у наукових та професійних заходах (конференціях, семінарах, обговореннях на підприємствах тощо) з метою оприлюднення результатів дослідження. Зазначаються назви конференції, конгресу, симпозіуму, семінару, школи, місце та дата проведення [4].

Приклад

Апробація результатів дослідження. Основні положення, результати, висновки та пропозиції роботи обговорювали на наукових семінарах кафедри ... факультету менеджменту та маркетингу КПІ імені Ігоря Сікорського. Отримані результати здобувач доповідав й отримував схвалення на науково-практичних конференціях і семінарах всеукраїнського та міжнародного рівнів, зокрема на таких: III Міжнародній науково-практичній конференції «Назва» (Полтава, 20... р.); III науково-практичній конференції «Назва» (Дніпропетровськ, 20...р.).

Апробація результатів дослідження. Основні положення і результати дисертаційної роботи обговорено на наукових семінарах кафедри ... КПІ ім. Ігоря Сікорського та оприлюднено на 15 міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях: V Міжнародній науково-практичній конференції «Назва» (м. Харків, 20... р.)..; ...

Публікації. У цьому блоці вступу зазначається кількість наукових публікацій здобувача, що включають монографії, статті у вітчизняних, іноземних фахових виданнях, виданнях, включених до наукометричних баз даних, опубліковані тези доповідей у матеріалах науково-практичних конференцій відповідно до теми дисертації.

Приклад

Публікації. За результатами виконаного дослідження опубліковано ... наукових праць, із них ... у наукових фахових виданнях України, ... статті у зарубіжному виданні, ... тез у матеріалах науково-практичної конференції.

Публікації. За результатами виконаного дослідження опубліковано ... наукові праці, зокрема ... монографію, ... статті у наукових фахових виданнях (з них ... статей у виданнях іноземних держав, ... у виданнях України, які внесено до міжнародних наукометричних баз даних), ... публікацій в інших виданнях, ... тез доповідей у збірниках матеріалів конференцій.

Публікації. За темою дисертації опубліковано ... наукових праць, зокрема ... статей у фахових виданнях України, ... статей у наукових виданнях іноземних держав та у виданнях України, включених до міжнародних наукометричних баз; ... тез у матеріалах науково-практичних конференцій; ... публікації в інших наукових виданнях.

Структура та обсяг дисертації. Цей блок вступу анонсує структуру дисертації. Також вказується її загальний обсяг.

Структура та обсяг роботи. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Обсяг основного тексту дисертації становить ... сторінки. Текст містить ... таблиць (з яких ... займають ... повні сторінки) і ... рисунки (з яких ... займають ... повних сторінок). Список використаних джерел налічує ... найменувань та викладений на ... сторінках. ... додатків розміщені на ... сторінках.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи складає ... сторінок, основний – ... сторінок, що містить ... таблиць та ... рисунків, розміщених на ... окремих сторінках; ... додатків займають ... сторінок; список використаних джерел – ... сторінку.

Основна частина дисертації має складатись із трьох основних розділів. Розділи дисертації можуть поділятися на підрозділи (нумерація складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою), нумеруються арабськими цифрами [4].

У розділах дисертації вичерпно і повно викладається зміст власних досліджень здобувача, робляться посилання на всі наукові праці здобувача, наведені в анотації. Список цих праць має також міститися у списку використаних джерел [4]. У разі використання наукових результатів, ідей, публікацій та інших матеріалів інших авторів у тексті дисертації обов'язково повинні бути посилання на публікації цих авторів. Фрагменти опублікованих текстів інших авторів (цитати) можуть включатися до дисертації виключно із посиланням на джерело (крім фрагментів, які не несуть самостійного змістовного навантаження) [4].

У розділах дисертації розкривається її зміст, з урахуванням Вимоги, розроблених ранішедіючою Вищою атестаційною комісією України [9]:

- **Розділ 1.** Критично висвітлюючи наукові роботи інших науковців, окреслюються основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою та вирізняються ті питання, що залишилися невирішеними. Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 20 % обсягу основної частини дисертації [9];

Цей розділ розкриває суть наукової проблеми та стану її вирішеності. Щоб розкрити суть наукової проблеми необхідно опрацювати та узагальнити сучасні теоретичні та методологічні дослідження як об'єкту, так і предмету дисертації, виявити ті напрями, дослідження яких може бути продовжено в даній роботі, виявити задачі власного теоретичного дослідження, обґрунтувати вибір методик та методів для проведення дослідження. При формуванні структури даного розділу доцільно дотримуватися принципу викладення змісту розділу від загального до конкретного, узагальнивши

теоретичні положення щодо об'єкту та предмету дослідження. Розділи повинні бути логічно упорядкованими та розкривати тему дисертації.

Для написання першого розділу дисертації використовуються наукові дослідження, які розміщуються у бібліографічних та реферативних базах даних рецензованої наукової літератури (Scopus, Web of Science), в наукових періодичних виданнях України, монографіях тощо.

При викладенні матеріалу здобувач має продемонструвати здатність до узагальнення, систематизації, класифікації, аналізу наукової інформації та на їх основі формулювання основних напрямків власних наукових досліджень. За використання інформації із джерел відкритого доступу потрібно дотримуватись принципів академічної доброчесності. На кожне запозичення текстової або статистичної інформації повинно бути посилання на цитоване джерело.

– **Розділ 2.** У розділі обґрунтовується вибір напряму досліджень, викладається загальна методика проведення дисертаційного дослідження, наводяться методи вирішення задач та їх порівняльні оцінки. Описуються основні тенденції, закономірності, методи розрахунків, гіпотези, що розглядаються, принципи дії і характеристики використаних програм та/або апаратних засобів, лабораторних та/або інструментальних методів і методик, оцінки похибок вимірювань та ін. [9].

Другий розділ дисертації має бути присвячений оцінюванню та аналізу поточного стану об'єкту та предмету дослідження та на основі їх результатів повинні бути виявлені проблеми та поставлені задачі для їх усунення, вирішення яких забезпечить досягнення поставленої мети. Розділ також може містити розроблені чи удосконалені методичні положення аналізу в межах досліджуваної теми, на основі яких автор потім проводить розрахунки та оцінювання.

– **Розділ 3.** Описується хід дослідження, умови та основні етапи експериментів, з вичерпною повнотою викладаються результати власних досліджень здобувача, як вони одержані, та в чому полягає їх новизна [9].

Третій розділ дисертації розкриває зміст пропозицій автора, спрямованих на вирішення поставлених завдань та досягнення мети дослідження. В даному розділі викладаються виключно результати власних досліджень з висвітленням наукової новизни, отриманої у процесі вирішення науково-прикладного завдання. Для доведення перспектив запропонованих пропозицій наводять результати прогнозування економічних ефектів, зазвичай отриманих на базі економіко-математичного моделювання.

Висновки до розділів. Кожен розділ дисертації завершуються висновками до розділу із висвітленням основних результатів, отриманих у ньому здобувачем. Конструкція висновків повинна мати наступний вигляд:

відповідний мовний зворот, що визначає на основі яких досліджень, методів тощо визначено результат + розкриття суті отриманого результату, пояснення результату, його значущість і т. ін.

Висновки до розділів (абзац кожного висновку) нумерується арабськими цифрами. Їх доцільно починати з певного речення, що загалом надає розуміння викладеного у розділі, на кшталт «Експлікація наукових досліджень з ... дозволила сформулювати такі висновки:», «Результати аналізу передумов та тенденцій... надали можливість зробити ряд висновків:». Наприкінці висновків подається інформація про посилання на висвітлення основних результатів у наукових виданнях, апробації результатів наукових досліджень.

Кожний висновок є коротким оглядом результатів, отриманих в процесі дисертаційного дослідження. Не слід у висновках використовувати слова «запропоновано», «доведено», «розкрито», «удосконалено» і т. ін., які притаманні новизні і анотації, оскільки потрібно чітко формулювати результат як очевидний факт [9].

Висновки. Висновки до дисертації не повинні повторювати висновки до розділів. Написання висновків починається з встановлення відповідності між кожним елементом висновків (пронумерованих абзаців) та відповідного завдання викладеного у вступі. За своїм змістом висновки мають підтвердити, що завдання дисертації були виконані, а відповідно і мета була досягнута.

Рекомендують висновки починати наступним чином: «У дисертації наведено теоретичне узагальнення та запропоновано нове вирішення науково-прикладного завдання, що полягає у ...». Це речення повинно бути тісно пов'язане з назвою, метою дисертації й основними науковими положеннями, що захищаються. Висновки не містять посилань на літературні джерела, вони є авторськими [9].

Як правило кількість висновків та кількість завдань має бути однаковою. До них може додаватись ще один додатковий висновок, який викладається на їх початку і є узагальнюючим до усієї роботи, розкриваючи виконання поставленого науково-прикладного завдання. Також як додатковий до кількості завдань, може бути висновок, який подається наприкінці і розкриває практичну складову наукових рекомендацій. У разі якщо дисертація містить обидва типи висновків, заключний може не нумеруватись.

Висновки до розділу 1

- На основі розгляду наукових праць... Узагальнення положень різних видів... довело...
- На основі логічних узагальнень... Відповідно до... Враховуючи, що...
- Виокремлення основних засад... дозволило виявити, що..
- На основі аналізу особливостей... уточнено... На відміну від класичної класифікації...
- На підставі обґрунтування... При цьому...
- Розгляд змістовності понять... надав можливість...
- Узагальнення наукового доробку сучасних дослідників .... дозволило...
- Виконаний під час систематизації наукових підходів до дослідження .... критичний аналіз дослідницького досвіду.... дозволяє узагальнити...
- Розгляд ..., актуалізує...
- У контексті дослідження теорії ... визначено..
- Структурні складові ... доцільно конкретизувати залежно від...

Висновки до розділу 2

- Згідно з проведеним порівняльним аналізом...
- На основі розподілу за рангами...
- Результати аналізу звітності підприємств засвідчили...
- На основі аналізу... доведено
- Проведений аналіз ... дозволив виявити потребу...
- Методичні рекомендації щодо ... ґрунтуються на...
- Результати економетричного моделювання та подальшого оцінювання свідчать, що..
- На підставі розрахованих значень показників...
- Логіко-структурний аналіз ... дозволив...

Висновки до розділу 3

- Для забезпечення ... запропоновано й обґрунтовано...
- На підставі опрацьованих даних визначено, що...
- Моделювання...здійснено за побудовою... Запропонована економіко-математична модель включає...
- На основі запропонованого методичного методу... визначено...
- За результатами дослідження визначено...
- На основі апробації запропонованого методичного підходу... встановлено
- З метою покращення... запропоновано механізм.. що ґрунтується / полягає
- На основі використання методу побудови регресійних дерев конкретизовано...
- Для забезпечення процесів... запропоновано...
- Розвиток вітчизняних підприємств може бути реалізований на основі...
- Під час розроблення рекомендацій щодо... У результаті наукового пошуку визначено, що...

Наприкінці висновків:

Результати наукових досліджень використано у діяльності.. (Комітет Верховної Ради України, ПрАТ «***»), Національним технічним університетом України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» для навчально-методичного забезпечення дисциплін, додаток ***). Основні положення та результати дослідження за розділом 1 опубліковано в працях [57].

Основні результати розділу щодо теоретичних основ ... опубліковано автором дисертації у наступних наукових роботах: [4; 8]. Отримані результати підтверджено довідками про впровадження, приведеними у додатку С. Окремі результати використано як матеріали для навчально-методичного забезпечення викладання економічних дисциплін у КПІ імені Ігоря Сікорського.

Список використаних джерел складається на основі тих інформаційних ресурсів (посібників, монографій, статей, джерел статистичної інформації тощо), які були використані при написанні дисертації і на які є посилання в тексті роботи. Він формується за вибором: у порядку появи посилань у тексті, в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку [4].

Додатки до дисертації включають додаткову інформацію, яка необхідна для кращого розуміння викладеного матеріалу дисертації або для додаткового обґрунтування наведених у роботі положень і висновків. До додатків можуть включатися проміжні формули і розрахунки, таблиці допоміжних цифрових даних, впровадження, розрахунки економічного ефекту, листи підтримки результатів дисертаційної роботи, інструкції та методики, опис алгоритмів, описи і тексти комп'ютерних програм вирішення задач за допомогою електронно-обчислювальних засобів, ілюстрації допоміжного характеру тощо [4]. Додатки можуть бути надані у вигляді окремої частини [4].

Обов'язковим додатком до дисертації є список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дисертації [4] (*Додаток Б*). Такий додаток можна розміщувати як першим, так і останнім, або передостаннім.

Важливо як окремий додаток викласти акти та довідки про впровадження результатів дослідження (скановані копії).

2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ

Дисертацію друкують на одному або на двох (за бажанням) боках аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового інтервалу [4], шрифт– Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt. Параметри сторінки:

- поля зверху та знизу – 2 см;
- справа – 1 см, зліва – 2,5 см;
- інтервал – 1,5;
- абзац – 1,25 см.

Кваліфікаційна наукова праця здобувача оформляється відповідно до вимог ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання» [15]:

Структурний елемент «Зміст» розташовують після анотації, починаючи на наступній сторінці. Під час формування змісту потрібно використовувати «автоформування» на основі «заголовки та покажчики» Microsoft Office, формат – «з шаблону», заповнювач – «...», рівні – «2».

Заголовки структурних частин кваліфікаційних наукових праць: «РЕФЕРАТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ» «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» пишуться великими літерами посередині рядка і не мають порядкового номера. Заголовки підрозділів пишуться маленькими літерами напівжирним шрифтом (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Відстань між заголовком і подальшим або попереднім текстом має бути не менше ніж два міжрядкових інтервали [15].

<i>Приклад</i>
РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОЇ ОРІЄНТОВАНОСТІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ У ПРОЦЕСІ ФУНКЦІОНУВАННЯ
1.1 Генеза інноваційної орієнтованості розвитку підприємств в теоріях і концепціях
Текст Текст
Висновки до розділу 1

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу [15].

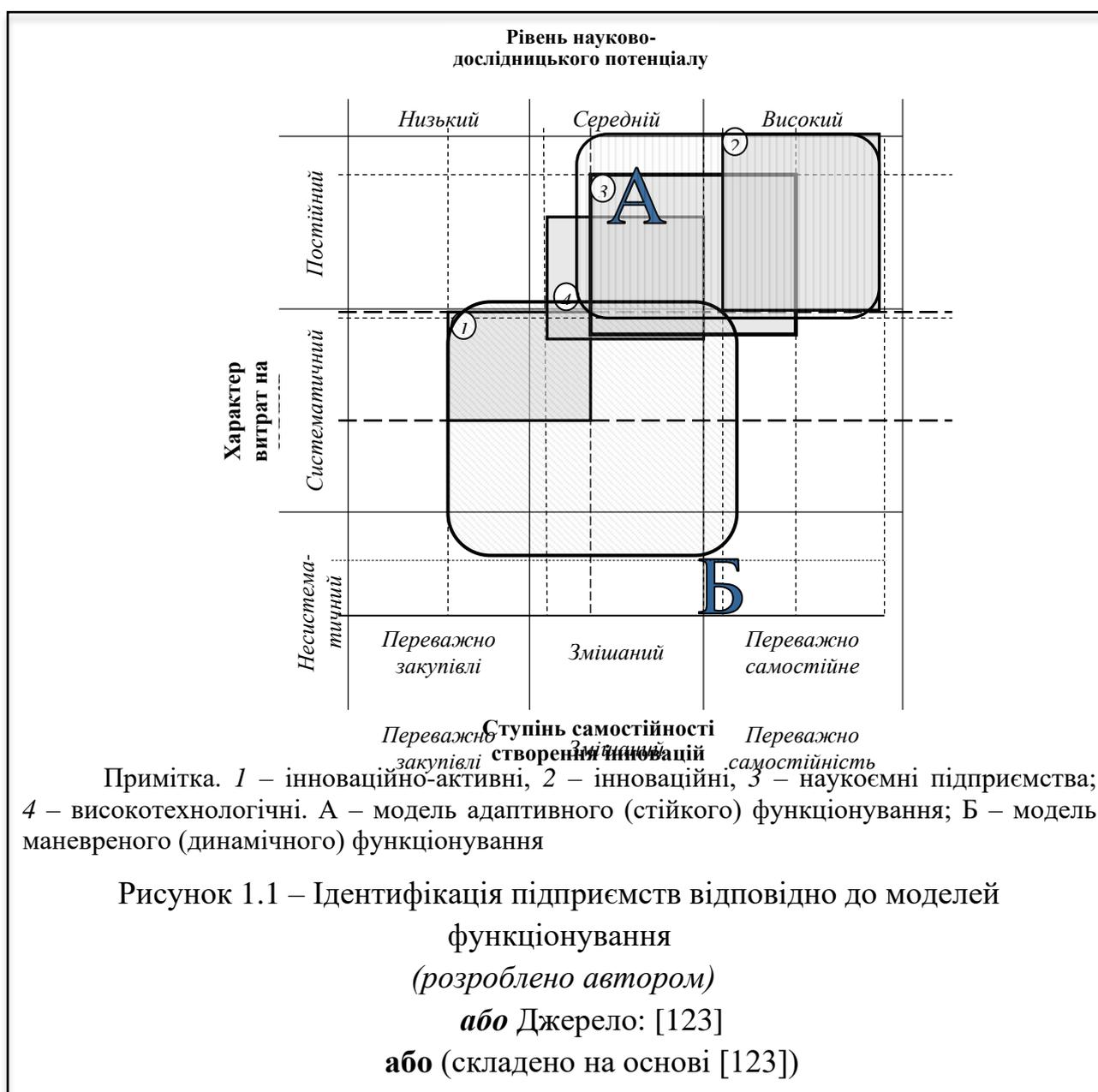
Заголовки підрозділів та «Висновки до розділу» друкують малими літерами (крім першої великої) з напівгрубим виділенням з абзацного відступу без крапки в кінці [15]. «Висновки до розділу» друкуються у порядку розміщення тексту (не з нової сторінки).

Нумерація сторінок проставляється зі змісту з урахуванням всіх попередніх сторінок – титульної, анотації. Сторінки нумерують у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Кожну структурну частину кваліфікаційної наукової праці починають з нової сторінки. Графіки, схеми, і таблиці необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Переліки. Переліки (за потреби) подають у розділах, підрозділах, пунктах і/або підпунктах [15]. Перед переліком ставлять двокрапку (крім пояснювальних переліків на рисунках) [15]. Перед кожним із переліків ставлять знак «тире». Наприклад, функціями менеджменту є:

- планування;
- організування.

Оформлення рисунків. Рисунки позначають словом «Рисунок» і нумерують послідовно в межах кожного розділу, за винятком поданих у додатках [15]. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації через крапку [15]. Наприклад, Рисунок 1.2 – другий рисунок першого розділу. Назву рисунка друкують з великої літери та розміщують під ним посередині рядка [15]. У текстовій частині роботи використовують скорочення слова рисунок, замінюючи його на рис.: «Динаміка показників матеріальної складової потенціалу наведено на рис. 3.1». Посилаючись другий та наступний рази, використовують такі вирази: «див. рис. 3.1», «відповідно до рис. 3.1».

Після назви потрібно вказати посилання на джерело запозичення рисунку або зазначити, що це є власним здобутком автора. У разі, якщо рисунок розроблено та опубліковано в науковій праці у співавторстві, доцільно зазначати: *(розроблено автором, розкрито в праці [122])*. Бажано уникати простого копіювання рисунків, а формувати їх самостійно чи на основі вивчення і узагальнення наукових джерел.

Оформлення таблиць. Таблиці нумерують послідовно в межах розділу. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2 – Назва таблиці» (друга таблиця першого розділу). Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над нею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Слово «Таблиця» вказують один раз над першою частиною таблиці, над іншими частинами таблиці пишуть: з абзацного відступу «Продовження табл. ___» із зазначенням номера таблиці. В таблиці використовують шрифт Times New Roman, 12 кегль, міжрядковий інтервал – 1 [15].

У разі якщо таблиця переноситься на нову сторінку, під рядком шапкою додають ще один рядок, в якому нумерують стовпці, на наступну сторінку рядок-шапку не переносять, а починають зі слів «Продовження табл. ___», після чого рядком-шапкою таблиці стає рядок з пронумерованими стовпцями.

Приклад

Таблиця 1.2 – Заходи інноваційно орієнтованих підприємств машинобудування

№ з/п	Напрямок	Заходи
1.	Створення та реалізація інноваційної продукції	Аналіз прихованих потреб внутрішнього реального сектору економіки Створення та виробництво продукції, крім проміжного споживання, підприємствами машинобудування Запровадження кооперації на промислово-фінансових засадах Розвиток програм отримання спільної власності на об'єкти промислової власності

Адаптовано автором на основі [43], викладено у праці [156]

Посилання на літературне джерело до таблиці або рисунку. Таке посилання зазначається під таблицею або після назви рисунку. Можливими формами посилань є:

- *Джерело: [14, с.25]*, якщо таблицю або рисунок відображено ідентично джерелу;
- *Складено на основі [14]*, якщо таблиця або рисунок формувались автором відповідно до даних літературного джерела;
- *Складено за даними [14]*, якщо таблиця або рисунок формувались на основі даних Державної служби статистики, підприємства;
- *Розраховано за даними [14]*, якщо автор самостійно робив розрахунки, використовуючи дані Державної служби статистики або підприємства;
- *Узагальнено автором на основі праць [14]*, якщо автором опрацьовано наукові праці здійснено власне узагальнення;

У разі авторського рисунку чи таблиці зазначають – *«розроблено автором», «складено автором», «сформовано автором».*

Таблиці та рисунки слід наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше або на наступній сторінці [15]. Таблиці та рисунки, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок а ті, розміри яких більше формату А4, рекомендується розміщувати у додатках [15].

Примітки. Примітки подають у роботі якщо є потреба пояснень до тексту, таблиць, рисунків. Примітки подають безпосередньо за текстом, під рисунком (перед його назвою), під основною частиною таблиці (у її межах) [15]. Слово «Примітка» друкують кеглем 12 через один міжрядковий інтервал з абзацного відступу з великої літери з крапкою в кінці, у тому самому рядку через проміжок з великої літери друкують текст примітки тим самим шрифтом [15].

Оформлення формул. Формули в роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку [15]. Нумери пишуть біля правого берега аркуша в одному рядку з відповідною формулою в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів розміщуються безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта потрібно подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Кожна формула відокремлюється від тексту одним вільним рядком [15].

$$V_e = \frac{V_{зр}}{V_{заг}} \quad (2.1)$$

де $V_{зр}$ – сума витрат на реалізацію товару на зовнішніх ринках, тис. грн.;

$V_{заг}$ – загальна сума витрат на реалізацію, тис. грн. грн.

Оформлення цитування. Посилання на використані джерела проставляються по тексту дисертаційної роботи:

- 1) у разі використання *ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання* [16] слід виконувати із зазначенням в квадратних дужках порядкового номера джерела з або без номеру сторінки, залежно від запозиченого матеріалу:
  - [14, с. 5] або [14, с. 5-6] – у випадку прямого цитування, запозичення графічного, табличного матеріалу чи формули без доопрацювання і змін;
  - [14] – у випадку посилання на джерело загалом, а не окремий його фрагмент;
  - [14; 15; 21-25] – у випадку на посилання на низку джерел, де 21-25 – це джерела № 21, 22, 23, 24, 25.
- 2) у випадку використання *APA (American Psychological Association) style* внутрішньотекстове посилання містить два основні елементи: автора й дату видання [17; 18]:
  - один автор: (Прізвище автора, рік) – якщо посилання ставиться вкінці цитати; Прізвище (рік) – якщо посилання ставиться в оповіді, наприклад: «Петренко (2022) зазначає, що ...»;
  - два автори: (Прізвище першого автора & Прізвище другого автора, 2022) – якщо посилання ставиться вкінці цитати; Прізвище першого автора та Прізвище другого автора (2022) – якщо посилання ставиться в оповіді;
  - три або більше авторів: (Прізвище першого автора та ін., рік) – якщо посилання ставиться вкінці цитати; Прізвище першого автора та ін. (рік) – якщо посилання ставиться в оповіді;
  - якщо кілька праць у списку використаних джерел мають першого автора з однаковим прізвищем, але різними ініціалами, завжди наводять ініціали першого автора (навіть якщо праці видано в різні роки – (В. Р. Радомська, 2020), (Л. А. Радомська та Азарова, 2009) [18];
  - якщо кілька цитованих праць мають того самого автора (авторів) і той самий рік видання, до значення року додають латинську літеру «а» до «z» – так само, як і в списку використаних джерел (Клименко, 2017a), (Клименко, 2017b);

- якщо джерело не має зазначеного автора, у внутрішньотекстовій цитаті замість прізвища автора зазначають назву праці; якщо назва праці виділена курсивом у списку використаних джерел, її виділяють курсивом і в посиланні у тексті, якщо ж ні – її наводять у лапках: (*Бограч по-закарпатськи*, б. д.), («Про особливості надання житлових субсидій», 2020);
- якщо потрібно навести декілька праць різних авторів посилання розміщують за алфавітом та відокремлюють знаком «крапка з комою»: (Безпояско та ін., 1993; Дудик та Прокопчук, 2010; Редько, 1966);
- якщо потрібно навести декілька праць того самого автора, прізвище автора зазначають лише раз, а роки праць наводять за хронологією та відокремлюють комою: (Шевельов, 1942, 1943, 1949);
- за потреби процитувати конкретний фрагмент джерела (сторінку або сторінки, розділ, таблицю тощо) реквізити такого фрагмента зазначають через кому після року видання: (Вихованець, 1988, с. 14–16).

Скорочення. У роботі можна використовувати ряд скорочень: і т. ін. (і таке інше), та ін. (та інші), у випадку позначення цифрами століть і років: ст. (століття), р. (рік), рр. (роки). Слова «так званий», «наприклад», «близько», «формула» не скорочуються [15]. Скорочення «грн» та «млн» пишуться без крапки вкінці.

Оформлення списку використаних джерел. Список використаних джерел розміщується після висновків. Такий список віддзеркалює самостійну творчу працю її автора і демонструє ступінь фундаментальності проведеного дослідження.

До списку використаних джерел слід включати тільки ті джерела, які дійсно використані при написанні дисертації і на які є посилання у тексті (у вигляді квадратних дужок).

Для оформлення списку використаних джерел керуються стандартом: *ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання* [16] (*Додаток В*) або використовуючи один зі стилів оформлення списку наукових публікацій [4]:

- MLA (Modern Language Association) style;
- APA⁷ (American Psychological Association) style (*Додаток Д*);
- Chicago/Turabian style;
- Harvard style;
- ACS (American Chemical Society) style;
- AIP (American Institute of Physics) style;
- IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) style;
- Vancouver style;

- OSCOLA;
- APS (American Physics Society) style;
- Springer MathPhys Style

Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Оформлення додатків. Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках. Кожен з них починають з нової сторінки. Симетрично до тексту (по центру) рядка великими літерами друкується слово «ДОДАТОК» (але без знака №) і велика літера, що позначає додаток. Наприклад: «ДОДАТОК Б» [15].

Додатки позначаються великими літерами української абетки, за винятком Г, Є, І, Ї, Й, И, О, Ч, Ъ [15].

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої, симетрично відносно тексту сторінки [15]. Якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці з абзацу зазначається «Продовження додатку...» [15].

Рисунки, таблиці, формули в тексті додатків треба нумерувати в межах кожного додатка, починаючи з літери, що позначає додаток, наприклад, Рисунок А.3 – третій рисунок додатку А; таблиця А.2 – друга таблиця додатку А; формула (А.1) – перша формула додатку А [15].

3. ПІДГОТОВКА ТА ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ ДИСЕРТАЦІЇ

Для присудження наукового ступеня доктора філософії, здобувач повинен набути теоретичні знання, уміння, навички та компетентності, визначені стандартом вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за відповідною спеціальністю, провести власне наукове дослідження, оформлене у вигляді дисертації, та опублікувати основні його наукові результати [5].

Під час навчання здобувач ступеня доктора філософії повинен виконати як освітню, так і наукову складову індивідуального плану з дотриманням графіку (табл. 3.1), що є обов'язковою умовою допуску до захисту.

Таблиця 3.1 – Наукова складова підготовки здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти [19]

Рік підготовки	Зміст наукової роботи аспіранта	Форма контролю
1	2	3
1-й рік	Вибір та обґрунтування теми власного наукового дослідження, визначення змісту, строків виконання та обсягу наукових робіт; вибір та обґрунтування методології проведення власного наукового дослідження, здійснення огляду та аналізу існуючих поглядів та підходів, що сформувались в сучасній науці за обраним напрямом. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті (як правило, оглядової) у наукових фахових виданнях (вітчизняних або закордонних) за темою дослідження; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей	Затвердження індивідуального плану роботи аспіранта на вченій раді ФММ, звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік
2-й рік	Проведення під керівництвом наукового керівника власного наукового дослідження, що передбачає вирішення дослідницьких завдань шляхом застосування комплексу теоретичних та емпіричних методів. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових фахових виданнях (вітчизняних або закордонних) за темою дослідження; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік
3-й рік	Аналіз та узагальнення отриманих результатів власного наукового дослідження; обґрунтування наукової новизни отриманих результатів, їх теоретичного та (або) практичного значення. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових фахових виданнях за темою дослідження; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік
4-й рік	Оформлення наукових здобутків аспіранта у вигляді дисертації, підведення підсумків щодо повноти висвітлення результатів дисертації в наукових статтях відповідно чинних вимог. Впровадження одержаних результатів та отримання підтверджувальних документів. Подання документів до попередньої експертизи дисертації. Підготовка наукової доповіді для атестації (захисту дисертації)	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік. Надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення

Дисертація подається до захисту у вигляді спеціально підготовленого рукопису, а її наукові результати мають бути опубліковані. До таких публікацій зараховуються [5]:

- статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України. Перевірити належність видання до наукового можна скориставшись реєстром МОН України [20]. Важливо також перевіряти, чи належить видання до тієї спеціальності здобувача за якою він навчається.

Приклад [20]

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Галузь науки, код (шифр) спеціальності або галузь знань	Дата включення (внесення змін), категорія
123.	Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики Financial and credit activity: problems of theory and practice	Державний вищий навчальний заклад «Університет банківської справи»	економічні спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292	07.05.2019 «А»

Якщо число співавторів статті (разом із здобувачем) становить більше двох осіб, така стаття прирівнюється до 0,5 публікації (крім публікацій Web of Science Core Collection та/або Scopus) [5];

- статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором). Стаття у виданні, віднесеному до Q1-Q3 кuartилів відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank / Journal Citation Reports (у році, в якому опублікована, а у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради – згідно з останнім опублікованим рейтингом) прирівнюється до двох наукових публікацій [5].

Зараховуються за темою дисертації лише ті статті, які мають активний ідентифікатор DOI (Digital Object Identifier) [5], не більше ніж 1 статті в одному випуску (номері) наукового видання;

- патент на винахід, не більше одного (прирівнюється до однієї наукової публікації);
- одноосібна монографія, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування (крім виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором). До них прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях [5].

Не вважається самоплагіатом використання здобувачем своїх наукових праць у тексті дисертації без посилання на ці праці, якщо вони

попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані здобувачем в анотації дисертації [5].

Правила та визначена процедура підготовки здобувачів до захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» регламентується:

1. Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (Постанова Кабінету Міністрів України № 261 від 23 березня 2016 р. у чинній редакції) [21];

2. Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р.) [5];

3. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в КПІ ім. Ігоря Сікорського: наказ № 7-130 від 27.07.2020 р., зі змінами, внесеними наказом № ну/244/2021 від 09.11.2021 р.) [22];

4. Наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (№ 40 від 12 січня 2017 р. у чинній редакції) [4];

5. Наказом КПІ ім. Ігоря Сікорського «Про унормування процедур захисту дисертацій здобувачів ступеня доктора філософії в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (№НСВС/32/2022 від 14.04.2022 р.) [23].

Послідовність процедури щодо підготовки до захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна умовно розділити на п'ять основних етапів [5; 23]:

I ЕТАП – початковий. Після завершення основного періоду навчання (виконання освітньої складової та більшої частини наукової складової – зазвичай на четвертому році навчання) за акредитованою ОНП за відповідною спеціальністю здобувачу потрібно здійснити ряд дій:

1). Академічна довідка. Здобувач подає запит до деканату факультету менеджменту та маркетингу на виготовлення академічної довідки про завершення освітньої складової за своєю ОНП у формі заяви на ім'я декана факультету (*Додаток Г*).

Академічна довідка, встановленого Міністерством освіти і науки України зразка (*Додаток Д*), виготовляється протягом 10 робочих днів з дати написання заяви здобувачем та видається йому як підтвердження завершення освітньої складової ОНП, за якою він навчався;

2). Відгук наукового керівника. Здобувач звертається до свого наукового керівника дисертаційної роботи про надання відгуку наукового керівника [24] (*Додаток Е*).

Зміст відгуку наукового керівника [24]:

- Актуальності теми дослідження;
- ступеня виконання індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи;
- набуття теоретичних знань, умінь, навичок та компетентностей відповідно до ОНП;
- ступеня виконання поставлених завдань;
- апробації наукових результатів;
- наукового рівня та ступеня завершеності дослідження;
- персональних якостей здобувача в процесі роботи над дисертацією;
- дотримання академічної доброчесності при підготовці наукових публікацій та написанні дисертації тощо

3). Довідка про публікації. Здобувач звертається до НТБ ім. Г.І. Денисенка про надання Довідки про публікації здобувача, зокрема для підтвердження того, що здобувач не буде мати спільних публікацій із рецензентами, опонентами та Головою разової спецради, а також щодо класифікації видань, в яких опубліковані статті здобувача (*Додаток Є*). Для здобувачів, що змінили прізвище, у переліку публікацій обов'язково зазначається у дужках попереднє прізвище. *Наприклад: Петренко (Василенко) Л.М.;*

4). Звернення щодо висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Здобувач звертається до декана факультету, на якому реалізується ОНП, за якою навчався здобувач із письмовою заявою щодо отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (*Додаток Ж*).

Важливим є те, що здобувач має подати таку заяву протягом терміну навчання в аспірантурі, тобто до дати закінчення свого четвертого року навчання. За наявності поважних причин (за станом здоров'я, сімейними обставинами тощо) здобувач (на підставі письмової заяви) має право на отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та проведення захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді (СВР) протягом двох років після відрахування з аспірантури [5].

Разом із заявою на ім'я декана факультету подається [23]:

- академічна довідка про виконання ОНП;
- висновок наукового керівника (керівників);

- роздрукований екземпляр дисертації, оформлений згідно встановлених вимог;
- копії наукових публікацій за результатами дослідження, завірені підписом заступника декана з наукової роботи та печаткою факультету.

Учасники I ЕТАПУ підготовки до захисту дисертації:

- здобувач;
- науковий керівник;
- бібліотека університету;
- випускова кафедра;
- деканат факультету.

II ЕТАП – підтверджуючий. Декан факультету призначає експерта, який буде перевіряти дисертацію здобувача на оригінальність за результатами звіту подібності, про що ставиться резолюція на заяві здобувача. Для кожного здобувача призначається окремий експерт з переліку науково-педагогічних працівників кафедри, на якій навчається здобувач, який може стати в подальшому рецензентом дисертаційної роботи та увійти до складу разової СВР [5; 23]. Надалі здійснюються такі дії:

1). Перевірка на плагіат [23]:

- здобувач подає до Служби вченого секретаря КПІ ім. Ігоря Сікорського завізованої деканом факультету заяву щодо отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та дисертації в електронному вигляді для перевірки на плагіат у форматі Word (на електронну пошту v_rada@kpi.ua);
- від Служби Вченого секретаря після перевірки на плагіат отримується звіт подібності, який передається призначеному деканом факультету експерту для проведення науково-технічної експертизи;
- отримання довідки про оригінальність дисертації здобувача від призначеного експерта (*Додаток 3*);

2). Публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації [23]:

На засіданні кафедри (науковому семінарі) за *обов'язкової участі гаранта освітньої програми*, за якою навчається здобувач, проводиться публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення з метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. За результатами засідання (наукового семінару) складається протокол [23].

Термін розгляду дисертації у структурному підрозділі КПІ ім. Ігоря Сікорського до призначення дати публічної презентації не повинен перевищувати *30 календарних днів з дня написання відповідної заяви* [23].

До публічної презентації здобувач готує свій виступ, презентацію та ілюстративний матеріал у роздрукованому вигляді.

Пропозиції кафедри про склад разової спеціалізованої вченої ради. Кафедра в свою чергу разом із науковим керівником здобувача готує пропозиції про склад разової СВР із захисту.

Разова спеціалізована рада утворюється у складі голови ради (обов'язково доктор наук), двох рецензентів та двох офіційних опонентів (у разі відсутності у закладі можливості призначити двох рецензентів разова рада утворюється у складі голови ради, одного рецензента та трьох офіційних опонентів) [5]. До складу разової спеціалізованої ради не можуть входити [5]:

- науковий керівник здобувача;
- керівник закладу, в якому утворюється разова рада;
- співавтор наукових публікацій здобувача;
- особа з реальним чи потенційним конфліктом інтересів щодо здобувача (зокрема, є його близькою особою) та/або його наукового керівника;
- особа, що притягувалася до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності;
- особа, що працює (працювала) на керівних посадах у закладах, установах, організаціях, що незаконно провадять (провадили) свою діяльність на тимчасово окупованих територіях України;
- особа, що не володіє мовою захисту дисертації в обсязі, достатньому для кваліфікованого проведення атестації здобувача;
- особа, що отримала диплом доктора філософії (кандидата наук) менше ніж за три роки до дати утворення разової ради;
- особа, що протягом календарного року брала участь як член разової ради більш як у восьми захистах дисертацій.

Компетентність членів разової ради визначається наявністю не менше 3 наукових публікацій за тематикою дослідження здобувача за умови їх опублікування протягом останніх 5 років до дня утворення разової ради та після присудження вченому ступеня доктора філософії (кандидата наук), до яких зараховується [5]:

- одноосібні монографії;
- статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України;
- наукові статті Web of Science Core Collection та/або Scopus, крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором.

Якщо захист буде проводитися англійською мовою, то члени разової спеціалізованої вченої ради повинні володіти англійською мовою на достатньому для кваліфікованого проведення атестації здобувача рівні, що підтверджується сертифікатом не нижче B2 (копії сертифікатів додаються до документів) [23].

3). Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Такий висновок, за результатами обговорення на науковому семінарі, надається протягом 30 календарних днів з дати проведення презентації (витяг з засідання) у двох екземплярах за підписом головуєчого на засіданні (зазвичай завідувача кафедри або його заступника), гаранта ОНП, затвердженого проректором з навчальної роботи університету (Додаток К).

Якщо висновок оформлено невчасно, то презентація наукових результатів проводиться повторно. Висновок дійсний протягом 1 року. У разі отримання негативного висновку за здобувачем зберігається право на повторне звернення до структурного підрозділу КПІ ім. Ігоря Сікорського з письмовою заявою щодо отримання такого висновку після доопрацювання дисертації, або на поновлення в аспірантурі для завершення виконання відповідної ОНП, якщо здобувач достроково відрахований з аспірантури за власною заявою [23].

До відділу аспірантури та докторантури університету як підтвердження успішного завершення навчання:

- один екземпляр висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації;
- висновок наукового керівника;
- копія академічної довідки

У структурному підрозділі зберігається протокол проведення презентації та обговорення дисертації здобувача та роздруківка презентації здобувача [23].

Учасники II ЕТАПУ підготовки до захисту дисертації:

- здобувач;
- науковий керівник;
- Служба Вченого секретаря університету;
- випускова кафедра;
- відділ аспірантури та докторантури.

III ЕТАП – підготовчий. Після отримання позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач здійснює такі дії [23]:

1). Запит на утворення разової спеціалізованої вченої ради. Здобувач подає заяву на утворення разової спеціалізованої вченої ради для захисту дисертації на ім'я Голови Вченої ради університету (*не пізніше ніж за 10 робочих днів до запланованої дати проведення засідання Вченої ради університету*). На заяві здобувача Голова Вченої ради університету ставить відповідну резолюцію, дату її прийняття та підпис (*Додаток Л*);

2). Пакет документів до Служби Вченого секретаря університету. До Служби Вченого секретаря університету подається пакет документів для їх попереднього розгляду комісією Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського з атестації кадрів.

До Служби Вченого секретаря університету [23]

- Заява про створення ради;
- копія диплому про вищу освіту;
- копія свідоцтва про шлюб, у разі зміни прізвища;
- академічна довідка про виконання ОНП;
- витяги з наказів про зарахування та відрахування з аспірантури;
- висновок наукового керівника (керівників);
- дисертація в друкованому вигляді;
- дисертації в електронному вигляді у форматі PDF та анотація до дисертації в електронному вигляді (на електронну пошту v_rada@kpi.ua);
- копії наукових публікацій за результатами дисертації, в яких повинні бути зазначені вихідні дані відповідних видань;
- відомості про наукові публікації здобувача в друкованому та електронному вигляді (на електронну пошту v_rada@kpi.ua) (*Додаток М*);
- висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (витяг з засідання);
- довідка про оригінальність дисертації;
- відомості про голову і членів разової спеціалізованої вченої ради (в друкованому та електронному вигляді на електронну пошту v_rada@kpi.ua) (*Додаток Н*);
- згоди голови та членів ради на участь у роботі разової спеціалізованої вченої ради, засвідчені у відділі кадрів за місцем роботи (*Додаток П*);
- довідку-підтвердження з бібліотеки університету про видання, де опубліковані наукові результати дисертації, проіндексовані у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (*Додаток Є*).

Службою Вченого секретаря університету проводиться перевірка документів, передаються відомості про членів разової спеціалізованої ради до комісії Вченої ради університету з атестації кадрів для попереднього розгляду.

Службою Вченого секретаря університету [23]:

- надається витяг з протоколу засідання Вченої ради університету;
- передається звіт подібності за результатами перевірки дисертації на текстові збіги голові разової спеціалізованої вченої ради.

Не пізніше *двох місяців* з дня отримання заяви здобувача, утворюється разова спеціалізована вчена рада Вченою радою університету та видається відповідний наказ [23].

Службою вченого секретаря університету протягом *п'яти робочих* днів з моменту видання наказу про утворення разової спеціалізованої вченої ради на офіційному веб-сайті (<https://rada.kpi.ua>) оприлюднюються відповідні відомості та документи. Оприлюднення інформації про утворення разової спеціалізованої вченої ради відбувається з дня її внесення до інформаційної системи Національного агентства NAQA.Svr. У випадку виявлення Міністерством освіти і науки України порушень Порядку присудження ступеня доктора філософії, а також у разі неможливості виконання членом (членами) разової спеціалізованої вченої ради своїх обов'язків, протягом місяця з дня оприлюднення складу разової СВР університет видає наказ про внесення змін до її складу, інформація про що вноситься до інформаційної системи Національного агентства NAQA.Svr [23].

Оприлюднення на офіційному веб-сайті (<https://rada.kpi.ua>) [23]

- електронна копія дисертації у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису здобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу);
- інформацію про склад разової спеціалізованої вченої ради;
- посилання на веб-сайт, де буде транслюватися захист дисертації (youtube-канал для захистів дисертацій);
- внесення інформації про утворення разової спеціалізованої вченої ради до інформаційної системи Національного агентства NAQA.Svr.

Надалі здобувачем надається дисертація в друкованому (до наукової бібліотеки КПІ ім. Ігоря Сікорського), в електронному виді (УКРІНТЕІ, ELAKPI). Після чого до Служби вченого секретаря університету надаються відповідні документи про передачу дисертації.

Надання дисертації та документів про її надання [23]

- До наукової бібліотеки КПІ ім. Ігоря Сікорського: у друкованому вигляді з власним підписом;
  - До державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УКРІНТЕІ) в електронному вигляді;
  - До Інституційного репозитарію ELAKPI (<https://ela.kpi.ua>) в електронному вигляді
- До Служби вченого секретаря університету документ, що:
- підтверджує факт передачі дисертації до УКРІНТЕІ;
  - документ, що підтверджує факт передачі друкованого примірника дисертації, підписаного здобувачем, до наукової бібліотеки університету та Інституційного репозитарію ELAKPI.

Етап завершується поданням документів здобувачем до разової спеціалізованої вченої ради та написанням заяви на ім'я Голови разової спеціалізованої вченої ради про прийняття дисертації до захисту (*Додаток Р*).

Учасники III ЕТАПУ підготовки до захисту дисертації:

- здобувач;
- науковий керівник;
- Служба Вченого секретаря університету;
- Вчена рада університету

IV ЕТАП – захист. Голова разової спеціалізованої вченої ради передає дисертацію, наукові публікації за темою та звіт подібності для вивчення рецензентам та офіційним опонентам [23]:

1). Надання рецензій та відгуків:

- *рецензії рецензентів (Додаток С)* подаються до разової спеціалізованої вченої ради (через Службу Вченого секретаря університету) протягом 45 днів з дати оприлюднення її створення;
- *відгуки офіційних опонентів (Додаток Т)* подаються до разової спеціалізованої вченої ради (через Службу Вченого секретаря університету) протягом 45 днів з дати оприлюднення її створення.

Рецензії і відгуків засвідчуються власними підписами та відбитками печаток університетів за основним місцем їх роботи.

Якщо рецензія чи відгук не відповідає встановленим вимогам, голова разової спеціалізованої вченої ради визначає строк для її (його) доопрацювання. При неподанні у встановлений строк або подання з його порушенням голова разової спеціалізованої вченої ради ініціює перед Вченою радою університету заміну відповідного члена разової спеціалізованої вченої ради [23];

2). Дата, час та місце захисту. Протягом 3 робочих днів з дати надходження останнього відгуку чи рецензії призначається дата, час та місця захисту дисертації разовою спеціалізованою вченою радою.

Дата встановлюється не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж через чотири тижні з дня надходження останньої рецензії (відгуку).

Про дату захисту до Служби вченого секретаря Університету подається службова записка за підписом Голови разової спеціалізованої вченої ради (*Додаток У*), якою оприлюднюється відповідної інформація та вносяться дані до інформаційної системи Національного агентства NAQA.Svr.

Інформація , що оприлюднюється для захисту на офіційному веб-сайті (<https://rada.kpi.ua>) [23]

- дата, час і місце проведення публічного захисту дисертації здобувача;
- електронні копії рецензій та відгуків у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису рецензента (офіційного опонента), що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу).

3). Публічний захист дисертації. Публічний захист дисертації проводиться на засіданні разової спеціалізованої вченої ради, яке вважається правоможним за умови участі в ньому повного її складу разової [23].

Члени ради та/або здобувач можуть брати участь у засіданні за допомогою засобів відеозв'язку в режимі реального часу [5; 23].

Відділ технічних засобів навчання КПІ ім. Ігоря Сікорського забезпечує трансляцію захисту дисертації в режимі реального часу на своєму офіційному youtube-каналі, а також відеозапис трансляції захисту дисертації [23].

За відсутності кворуму для проведення засідання разова спеціалізована вчена рада приймає рішення про перенесення дати проведення захисту дисертації, призначаючи іншу дату *не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж чотири тижні* від попередньої дати та повідомляючи про це Службу вченого секретаря службовою запискою за підписом Голови ради. Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про зміну дати проведення захисту дисертації Служба вченого секретаря оприлюднює своєму офіційному веб-сайті інформацію про нові дату, час і місце проведення захисту дисертації та вносить зміни до інформаційної системи Національного агентства NAQA.Svr [23].

Учасники IV ЕТАПУ підготовки до захисту дисертації:

- здобувач;
- науковий керівник;
- Служба Вченого секретаря університету;
- Разова спеціалізована вчена рада.

Під час атестації здобувача члени разової ради повинні оцінити науковий рівень його дисертації та наукових публікацій з урахуванням дотримання ним академічної доброчесності, а також встановити рівень набуття здобувачем теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей [5].

Захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь здобувач, голова та усі члени разової ради [5].

Процедура засідання [23]:

1. Голова разової спеціалізованої вченої ради інформує її членів про:
  - формат проведення захисту;
  - правоможність засідання;
  - кворум;
  - подані здобувачем документи, їх відповідність встановленим вимогам.
2. Здобувач:
  - викладає основні положення дисертації;
  - відповідає на запитання та зауваження, які містяться у рецензіях рецензентів, відгуках офіційних опонентів.
3. Голова разової спеціалізованої вченої ради озвучує звернення інших осіб з оцінкою дисертації, якщо вони надійшли до університету не пізніше ніж за три робочих дні до захисту, а здобувач надає відповіді на зауваження;
4. Обговорюється дисертаційна робота здобувача та рішення разової спеціалізованої вченої ради щодо присудження ступеня доктора філософії, що підтверджується відкритим голосуванням;
5. Голова разової спеціалізованої вченої ради оголошує результати голосування (рішення вважається позитивним, якщо за нього проголосували не менш як чотири члени ради).

V ЕТАП – заключний. На цьому етапі готується і надається рішення щодо присудження ступеня доктора філософії спеціалізованою вченою радою, формується та передається атестаційна справа здобувача та видається диплом доктора філософії.

1). Рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії. Рішення готується згідно форми (*Додаток Ф*) за підписом Голови разової спеціалізованої вченої ради з печаткою КПІ ім. Ігоря Сікорського. Служба Вченого секретаря університету його оприлюднює протягом 3-х робочих днів на офіційному веб-сайті із відеозаписом трансляції захисту та протягом 5-ти робочих днів – у інформаційній системі Національного агентства NAQA.Svr [23]. До рішення, у разі наявності, додається документ – письмова окрема думка із зауваженнями щодо дисертації, дотримання здобувачем академічної доброчесності, процедури захисту дисертації [23];

Застереження [5; 23]

Здобувач має право (один раз) зняти дисертацію із захисту за письмовою заявою на ім'я Голови разової спеціалізованої вченої ради до початку голосування щодо присудження ступеня доктора філософії, крім випадків виявлення разовою радою порушення академічної доброчесності.

Разова спеціалізована вчена ради приймає рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії без права повторного подання дисертації до захисту якщо виявлено факти академічного плагіату у дисертації та/або наукових публікаціях, а заява про зняття дисертації із захисту не приймається.

2). *Атестаційна справа здобувача.* Службою вченого секретаря формується справа здобувача та наказ про видачу диплома доктора філософії, додатка до нього європейського зразка (не раніше ніж через 15 та не пізніше ніж через 30 календарних днів з дня захисту дисертації) [23];

3). *Диплома доктора філософії та додаток до нього.* Відеозапис трансляції захисту дисертації повинен бути доступним для вільного перегляду не менше ніж *шість місяців* з дати набрання чинності рішенням разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії.

Учасники V ЕТАПУ підготовки до захисту дисертації:

- здобувач;
- Служба Вченого секретаря університету.

Особливості скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку із порушенням процедури захисту дисертації висвітлені у Наказом КПП ім. Ігоря Сікорського «Про унормування процедур захисту дисертацій здобувачів ступеня доктора філософії в КПП ім. Ігоря Сікорського» (№НСВС/32/2022 від 14.04.2022 р.) [23].

4. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України №1436 від 24.12.2021 р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/12/24/073-Menedzhment.Dok.filos.02.06.2022.pdf>.
2. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України №424 від 10.05.2022 р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/05/10/051-Ekonom.dokt.fil.424-16.09.2022.pdf>
3. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 075 «Маркетинг» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України №313 від 07.04.2022 р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/04/08/075-Marketynh-07.04.22-313.pdf>
4. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. №40. *Верховна рада України. Законодавство України*: офіційний веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>
5. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. №44. *Верховна рада України. Законодавство України*: офіційний веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>
6. Визначення індексів УДК, авторського знака для документів. *Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова»*: офіційний веб-сайт. URL: http://www.ukrbook.net/UDC_poslugu.html
7. Скорочені таблиці УДК. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова»: офіційний веб-сайт. URL: <https://udcsummary.info/php/index.php?lang=uk&pr=Y>
8. Експертна оцінка основних положень дисертації. Нормативна документація з питань атестації наукових і науково-педагогічних кадрів. *Офіційне видання Міністерства освіти і науки України «ОСВІТА УКРАЇНИ»*. 2014. лютий. С. 4–10 URL:

- https://www.issar.com.ua/downloads/ekspertna_ocinka_osnovnih_polozhen_di_sertaciyi.pdf
9. Конспект лекцій з курсу «Методика виконання дисертаційної роботи (PhD Thesis Prospectus)» для здобувачів наукового ступеня доктора філософії / Укл. І.Я. Омецінська. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 80 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38438/1/narbsannja%20dusertazii.pdf>
  10. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків: Право, 2019. 368 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf
  11. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/4874>
  12. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К.. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с. URL: https://isp.kiev.ua/images/Page_Image/Library/Methodology_Zatserkovny_Tis_hayev_Demidov.pdf
  13. Чухно А.А. Десять порад майбутнім здобувачам наукових ступенів. *Науково-аналітичний журнал Наша перспектива*. URL: <https://www.perspektyva.in.ua/naukovyuj-prostir/porady-naukovtsyu/desyat-porad-majbutnim-zdobuvacham-na/>
  14. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень : навч. посібник / 2-ге вид., доп. і перероб. К.: Алерта, 2019. 492 с. URL: https://pidru4niki.com/70330/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/aktualnist_novizna_naukovogo_doslidzhennya
  15. ДСТУ 3008:2015 «Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання». URL: http://www.knmu.kharkov.ua/attachments/3659_3008-2015.PDF
  16. ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf
  17. Приклади оформлення посилань за АРА (7th ed.) у списку використаних джерел. *Grafiati*: вебсайт. URL: <https://www.grafiati.com/uk/info/apa-7/examples>
  18. Як оформлювати внутрішньотекстові посилання за АРА (7th ed.)? *Grafiati*: веб-сайт. URL: <https://www.grafiati.com/uk/info/apa-7/in-text-citations/>

19. Наказ КПП ім. Ігоря Сікорського «Про організацію та планування освітнього процесу на 2022-2023 навчальний рік» №НОН/47/2022 від 07.02.2022 р. *Інформаційна служба КПП ім. Ігоря Сікорського*: офіційний веб-сайт. URL: https://document.kpi.ua/2022_НОН-47.
20. Наукові фахові видання. *Міністерство освіти і науки України*: офіційний веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/naukovi-fahovi-vidannya>
21. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. №261. *Верховна рада України. Законодавство України*: офіційний веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
22. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в КПП ім. Ігоря Сікорського: наказ № 7-130 від 27.07.2020 р., зі змінами, внесеними наказом № НУ/244/2021 від 09.11.2021 р.). *Освітній процес в КПП ім. Ігоря Сікорського*: офіційний веб-сайт. URL: <https://osvita.kpi.ua/node/187>
23. Про унормування процедур захисту дисертацій здобувачів ступеня доктора філософії в КПП ім. Ігоря Сікорського. Наказ КПП ім. Ігоря Сікорського від 14.07.2022 р. №НСВС/32/2022. *Інформаційна служба КПП ім. Ігоря Сікорського*: офіційний веб-сайт. URL: https://document.kpi.ua/files/2022_НСВС-32.pdf
24. Форми документів для захисту дисертацій докторів філософії. *Вчена рада КПП ім. Ігоря Сікорського*: офіційний веб-сайт. URL: <https://rada.kpi.ua/node/1622>
25. Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) та додатка до них, зразка академічної довідки: наказ Міністерства освіти і науки України від 29.01.2021 р., № 122/3574. *Міністерство освіти і науки України*: офіційний веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-form-dokumentiv-pro-vishu-osvitu-naukovi-stupeni-ta-dodatka-do-nih-zrazka-akademichnoyi-dovidki-zareyestrovaniy-v-ministerstvi-yusticiyi-ukrayini-29-sichnya-2021-roku-za-12235744>

5. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ОРГАНІЗАЦІЮ ВИКОНАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТІВ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Стандарти:

1. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
2. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
3. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 075 «Маркетинг» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Освітньо-професійні програми підготовки:

Третій (освітньо-науковий) рівень підготовки

1. Економіка
2. Менеджмент
3. Маркетинг

Документи щодо виконання та захисту кваліфікаційних наукових праць

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії»
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»
3. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в КПІ ім. Ігоря Сікорського
4. Наказ КПІ ім. Ігоря Сікорського «Про унормування процедур захисту дисертацій здобувачів ступеня доктора філософії в КПІ ім. Ігоря Сікорського». Форми документів для захисту дисертацій докторів філософії

Додаткові документи

1. Стратегія розвитку КПІ ім. Ігоря Сікорського на 2020-2025 роки
2. Положення про вирішення конфліктних ситуацій в КПІ ім. Ігоря Сікорського
3. Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського
4. Положення про організацію навчального процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського
5. Положення про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського
6. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського

**6. ДОДАТКИ
ДОДАТОК А**

**Зразок оформлення титульного аркуша дисертації (згідно з [4])
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

ПЕТРЕНКО ПЕТРО ПЕТРОВИЧ

УДК ****

ДИСЕРТАЦІЯ

НАЗВА ДИСЕРТАЦІЇ ЗДОБУВАЧА

073 «Менеджмент» / 075 «Маркетинг» / 051 «Економіка»

07 «Управління та адміністрування» / 05 Соціальні та поведінкові науки

Подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ П.П. Петренко

(підпис)

Науковий керівник **СЕРГІЄНКО Сергій Сергійович**,

доктор економічних наук, професор

Київ – 20**

ДОДАТОК Б

Список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дисертації

Б.1 Список публікацій здобувача за темою дисертації

1 Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Списки праць...

2 Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

Список праць...

Таблиця Б.1 – Апробація результатів дослідження

№ з/п	Тип конференції	Назва конференції	Місце і дата проведення	Тип участі
1.	Міжнародна міждисциплінарна науково-практична конференція	Стратегія інноваційного розвитку економіки: бізнес, наука, освіта (SIDEC 2013)	м. Алушта, 26–30 травня 2013 р.	Заочна
2.	Міжнародна науково-практична конференція	Сучасні проблеми менеджменту	м. Київ, 25 жовтня 2013 р.	Заочна
3.	Міжнародна науково-практична конференція	Інноваційна економіка, інтелектуальна власність та трансфер технологій	м. Дніпропетровськ, 16–18 квітня 2014 р.	Заочна
4.	Міжнародна науково-практична конференція	Формування інноваційної економіки: світовий досвід та вітчизняні реалії	м. Херсон, 12–13 грудня 2014 р.	Заочна
5.	Міжнародна науково-практична конференція	Бъдещето въпроси от света на науката — 2014	г. София, 17–25 декември 2014 г.	Заочна
6.	Міжнародна науково-практична конференція	Науково-технічний розвиток: економіка, технології, управління	м. Київ, 7–9 квітня 2015 р.	Очна

ДОДАТОК В

**Таблиця В.1 – Приклади бібліографічного опису використаних джерел
ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне
посилання. Загальні положення та правила складання [16]**

Тип джерела	Приклад оформлення
1	2
Закони, постанови	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 р. № 2210-III : станом на 07 трав. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text (дата звернення: 18.02.2023). 2. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI : станом на 18 січ. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17 (дата звернення: 18.02.2023). 3. Деякі питання організації роботи працівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки на період воєнного стану : Постанова Каб. Міністрів України від 26.04.2022 р. № 481. Урядовий портал. URL: http://surl.li/eybyl (дата звернення: 18.02.2023).
Статті в періодичних виданнях, зокрема розміщених на електронних ресурсах	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zgurovsky M. et al. Selection of indicators for the scenario modeling of the progressive countries' economic development. <i>Problems and Perspectives in Management</i>. 2020. Is. 18(2). pp. 441–452. 2. Dunska A., Zhaldak H. The influence of endogenous innovative sources on the development of exports of industrial enterprises. <i>Economic Annals-XXI</i>. 2021. Is. 187(1-2). pp. 99–113 . 3. Войтко С. В., Кравченко М. О. Аналіз механізму формування економічної стійкості машинобудівних підприємств (неосистемний підхід). <i>Маркетинг і менеджмент інновацій</i>. 2016. №4. С. 211–221. 4. Мазуренко М.С., Фартушний І. Д. Оптимальне керування величиною знижки на бренд фірмою роздрібною торгівлі. <i>Економічний вісник НТУУ «КПІ»</i>. 2022. № 23. С. 203–209. URL: http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/264666/260835 (дата звернення: 18.02.2023 р.).
Матеріали конференцій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бояринова К. О. Функціональна роль індустріальних парків в розвитку високотехнологічних підприємств машинобудування. <i>Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки : матеріали XV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 16 листопада 2016 р. Київ, 2016. С. 150.</i>
Книги, 1-4 автори (у т. ч. моно- графії)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Haskel J., Westlake S. <i>Restarting the Future: How to Fix the Intangible Economy</i>. USA: Princeton University Press, 2022. 336 p. 2. Morris S., Willcocks G, Knasel E. <i>How to lead a winning team</i>. London: Prentice-Hall, 2002. 192 p. 3. Polychroniou C. J. <i>Economics and the Left: Interviews with Progressive Economists</i>. London: New Left Books Ltd, 2022. 416 p. 4. Гавриш О. А., Дунська А. Р., Жигалкевич Ж. М., Кравченко М. О. Інноваційні засади розвитку промислових підприємств в умовах інтеграції в світовий економічний простір. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 249 с. 5. Дунська А. Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика : навч. посіб. К. : Кондор, 2013. 688 с. 6. Зозульов О. В., Царьова Т.О. <i>Маркетинг: теоретичні основи маркетингу. Навчально-методичний комплекс : навч. посіб. для студ. спец. 075 Маркетинг</i>. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 100 с. 7. Кравченко М. О. Системно-структурна концепція економічної стійкості підприємств : монографія. Київ : ПП Вишемирський В. С., 2017. 460 с. 8. Марченко В. М., Шутюк В.В. <i>Логістика : підручник</i>. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 314 с.

Продовження табл. Б.1

1	2
Книги, п'ять і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Foresight 2018: systemic world conflicts and global forecast for XXI century / International Council for Science etc.; Scientific Supervisor M. Zgurovsky. K. : Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute, 2018. 226 p. 2. Форсайт: виклики енергетичній незалежності країн і регіонів світу на середньостроковому (до 2025 року) і довгостроковому (до 2030 року) часових горизонтах / М.З. Згуровський та ін. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»; Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку; Інформаційно-аналітичний ситуаційний центр КПІ ім. Ігоря Сікорського. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021 p. 188 с.
Електронні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Асоціація підприємств промислової автоматизації України : офіційний веб-сайт. URL: https://appaau.org.ua/ (дата звернення: 15.02.2023 p.). 2. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України: вебсайт. URL: http://smida.gov.ua (дата звернення: 23.12.2023 p.). 3. Офіційний курс гривні щодо іноземних валют на дату 18.02.2023 p. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerates (дата звернення: 18.02.2023 p.). 4. Річна інформація емітента цінних паперів Державної акціонерної холдингової компанії «Артем». Державна акціонерна холдингова компанія «Артем» : вебсайт. URL : http://www.artem.ua (дата звернення: 23.12.2023 p.). 5. Статистична інформація : Макроекономічна статистика. Державна служба статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/tda.htm (дата звернення: 12.02.2023 p.). 6. World development indicators. The World Bank : Data Bank. URL: https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators (дата звернення: 12.02.2023 p.) 7. European and national indicators for short-term analysis (euroind). Eurostat : Database. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database (дата звернення: 12.02.2023 p.)
Дисертації та автореферати	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кравченко М.О. Системно-структурний підхід до формування економічної стійкості машинобудівних підприємств: дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Київ, 2018. 562 с. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/25228 (дата звернення: 12.02.2023 p.) 2. Кухарук А.Д. Механізм підвищення конкурентоспроможності поліграфічних підприємств: дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Київ, 2014. 190 с. 3. Ситайло У. В. Оцінювання результативності стратегії економічної безпеки енергоринку України в умовах євроінтеграції: дис. д-ра філос. : 051 Економіка. Київ, 2020. 230 с. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/38882 (дата звернення: 12.02.2023 p.) 4. Бояринова К. О. Методологія функціонування інноваційно орієнтованих підприємств машинобудування на засадах розвитку : автореф. дис. ... д-ра екон. наук. : 08.00.04. Київ, 2019. 48 с. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/27453 (дата звернення: 12.02.2023 p.)
Без автора, під загальною редакцією	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія історії України: у 10 т./ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін.; НАН історії України, Ін-т історії України. Київ: Наук. думка, 2005. Т 9. С. 36-37. 2. Україна в цифрах у 2015 році : стат. зб. / за ред. І. М. Жук. Київ: Державна служба статистики України, 2016. 239 с.
Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна відповідальність влади, бізнесу, громадян : монографія : у 2-х т. / за ред. Г.Г. Півняка. Дніпропетровськ: НГУ, 2014. Т.1. 629 с. 2. Бюджетна система України: історія, стан та перспективи : у 3 т. / Акад. прав. наук України. Львів : Право, 2012. Т. 2 : Бюджетний менеджмент / заг. ред. Ю. П. Бубряка. 476 с.
Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 01.07.2016 р. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2016. 16 с. URL: http://surl.li/bkfqh (дата звернення: 18.02.2023).

ДОДАТОК Д
Таблиця В.1 – Приклади бібліографічного опису використаних джерел
АРА (7th ed.) [17]

Тип джерела	Приклад оформлення
1	2
Закони, постанови	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про запобігання корупції» № 1700-VII (2020). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text 2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про особливості надання житлових субсидій» № 247 (2020). https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-osoblivosti-nadannya-zhitlovih-subsidij-247250320
Статті в періодичних виданнях, зокрема розміщених на електронних ресурсах	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zgurovsky, M. et al. (2020). Selection of indicators for the scenario modeling of the progressive countries' economic development. <i>Problems and Perspectives in Management</i>, 18(2), 441–452. 2. Dunska, A., Zhaldak, H. (2021). The influence of endogenous innovative sources on the development of exports of industrial enterprises. <i>Economic Annals-XXI</i>, 187(1-2), 99–113. 3. Мазуренко, М.С., Фартушний, І. Д. (2022). Оптимальне керування величиною знижки на бренд фірмою роздрібною торгівлі. <i>Економічний вісник НТУУ «КПІ»</i>, 23, 203–209. http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/264666/260835
Матеріали конференцій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бояринова, К. О. (2016). Функціональна роль індустріальних парків в розвитку високотехнологічних підприємств машинобудування. <i>Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки</i> : матеріали XV Міжнар. наук.-практ. конф. (с. 150). Національний технічний університет України «Київський політехнічний університет імені Ігоря Сікорського».
Книги, 1-4 автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Haskel, J., Westlake, S. (2022). <i>Restarting the Future: How to Fix the Intangible Economy</i>. USA: Princeton University Press. 2. Morris, S., Willcocks, G & Knasel, E. (2002) <i>How to lead a winning team</i>. London: Prentice-Hall. 3. Polychroniou, C. J. (2022). <i>Economics and the Left: Interviews with Progressive Economists</i>. London: New Left Books Ltd. 4. Гавриш, О. А., Дунська, А. Р., Жигалкевич, Ж. М. & Кравченко, М. О. (2019). <i>Інноваційні засади розвитку промислових підприємств в умовах інтеграції в світовий економічний простір</i>. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка». 5. Дунська, А. Р. (2013). <i>Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика</i> : навч. посіб. К. : Кондор. 6. Зозульов, О. В., Царьова, Т.О. (2021). <i>Маркетинг: теоретичні основи маркетингу</i>. Навчально-методичний комплекс : навч. посіб. для студ. спец. 075 Маркетинг. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 7. Кравченко, М. О. (2017). <i>Системно-структурна концепція економічної стійкості підприємств</i> : монографія. Київ : ПП Вишемирський В. С. 8. Марченко, В. М., Шутюк, В.В. (2018). <i>Логістика</i> : підручник. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Продовження табл. Д.1

1	2
Книги, п'ять і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> Zgurovsky, M. (Scientific Supervisor). (2018). <i>Foresight 2018: systemic world conflicts and global forecast for XXI century</i> / International Council for Science etc. K. : Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute. Згуровський, М.З. та ін. (2021). <i>Форсайт: виклики енергетичній незалежності країн і регіонів світу на середньостроковому (до 2025 року) і довгостроковому (до 2030 року) часових горизонтах</i>. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»; Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку; Інформаційно-аналітичний ситуаційний центр КПІ ім. Ігоря Сікорського. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка».
Електронні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> Асоціація підприємств промислової автоматизації України. (2022, 02 травня). https://appa.org.ua. Національний банк України. Офіційний курс гривні щодо іноземних валют на дату 18.02.2023 https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerates Державна служба статистики України. (2022, 13 червня). <i>Статистична інформація : Макроекономічна статистика</i>. https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/tda.htm. World development indicators. The World Bank : Data Bank. (2022, 13 червня). https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators Eurostat : Database. (2022, 13 June). <i>European and national indicators for short-term analysis (euroind)</i>. https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database
Дисертації та автореферати	<ol style="list-style-type: none"> Кравченко, М.О. (2018). <i>Системно-структурний підхід до формування економічної стійкості машинобудівних підприємств</i> [дис. д-ра екон. наук: 08.00.04, Національний технічний університет України «Київський політехнічний університет імені Ігоря Сікорського»]. Електронний архів наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського. https://ela.kpi.ua/handle/123456789/25228 Кухарук, А.Д. (2014). <i>Механізм підвищення конкурентоспроможності поліграфічних підприємств</i> [дис. канд. екон. наук: 08.00.04, Національний технічний університет України «Київський політехнічний університет імені Ігоря Сікорського»]. Ситайло, У. В. (2020). Оцінювання результативності стратегії економічної безпеки енергоринку України в умовах євроінтеграції. [дис. д-ра філос. : 051 Економіка, Національний технічний університет України «Київський політехнічний університет імені Ігоря Сікорського»]. Електронний архів наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського. https://ela.kpi.ua/handle/123456789/38882 Бояринова, К. О. (2019). <i>Методологія функціонування інноваційно орієнтованих підприємств машинобудування на засадах розвитку</i>. [Автореф. дис. ... д-ра екон. наук. : 08.00.04, Національний технічний університет України «Київський політехнічний університет імені Ігоря Сікорського»]. Електронний архів наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського. https://ela.kpi.ua/handle/123456789/27453
Без автора, під загальною редакцією	<ol style="list-style-type: none"> Литвин, В. М. та ін. (ред. рада). (2005). <i>Енциклопедія історії України: у 10 т. (Т. 9)</i>. НАН історії України, Ін-т історії України. Державна служба статистики України. (2016). <i>Україна в цифрах у 2015 році</i>.
Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> Півняк, Г.Г. (ред). (2014). <i>Соціальна відповідальність влади, бізнесу, громадян : монографія</i>. (Т. 1). Дніпропетровськ: НГУ. Бубряка, Ю. П. (заг. ред.). (2012). <i>Бюджетна система України: історія, стан та перспективи</i> (Т.2). Акад. прав. наук України. Львів : Право.
Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> Книжкова палата України імені Івана Федорова. (2016). <i>Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання</i> (ДСТУ 8302:2015). УкрНДНЦ.

ДОДАТОК Г
Запит на виготовлення академічної довідки

Декану факультету менеджменту та маркетингу
Національного технічного
університету України
“Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського”

(науковий ступінь, вчене звання, власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

(посада, місце роботи аспіранта)

(прізвище, ім'я, по батькові /за наявності/)

Заява

Прошу надати академічну довідку про завершення освітньої складової за освітньо-науковою програмою «Менеджмент» / «Маркетинг» / «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка, галузі знань 07 Управління та адміністрування / 05 Соціальні та поведінкові науки.

/ _____ /
(підпис)

Примітка:

текст документа друкується без підкреслень та підрядкових символів

ДОДАТОК Д
Зразок академічної довідки [25]

Зразок академічної довідки

УКРАЇНА
UKRAINE

АКАДЕМІЧНА ДОВІДКА / TRANSCRIPT OF RECORDS № ____

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗДОБУВАЧА   **GENERAL INFORMATION ON THE STUDENT**

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗДОБУВАЧА   **INFORMATION ON THE STUDENT**
ВИЩОЇ ОСВІТИ

Прізвище	Last name(s)
_____	_____
Ім'я	First name(s)
_____	_____
Дата народження (дд/мм/рррр) / Date of birth (dd/mm/yyyy)	
_____	
Код картки фізичної особи в Єдиній державній електронній базі з питань освіти / Personal ID in Unified State Electronic Database on Education	
_____	

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАННЯ

INFORMATION ON STUDIES

Зарахований (а) / прикріплений (а) до закладу вищої освіти (закладу фахової передвищої освіти, територіально відокремленого структурного підрозділу закладу вищої освіти, наукової установи)	
_____	_____
(повне найменування закладу освіти (наукової установи))	(full name of education institution (research institution))
Місцезнаходження закладу освіти (наукової установи)	research institution)
_____	_____
Країна закладу	Country of institution
_____	_____
Інститут (факультет)	Institute (faculty)
_____	_____
Ступінь вищої освіти	Degree
_____	_____
Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова, освітньо-творча) програма	Educational Programme (Educational-Professional Programme, Educational-Scientific Programme, Educational Programme in Fine Arts)
_____	_____

Галузь знань (галузі знань)	Field(s) of Study
(шифр та назва)	(code and name)
Спеціальність (спеціальності)	Programme Subject Area(s)
(код та найменування)	(code and name)
Спеціалізація	Specialization
Акредитована	Accredited by
найменування органу (органів акредитації)	name of accreditation authority (authorities)
Мова(и) навчання/оцінювання	Language(s) of instruction/examination
Форма здобуття освіти	Mode of study
Термін навчання	Period of education
<p>Документ про освіту, що був підставою для вступу (вид документа, серія та реєстраційний номер, найменування закладу освіти, який видав документ, країна видачі, дата видачі). Інформація про визнання іноземного документа про освіту в Україні (у разі вступу на його підставі)</p>	

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ

(блок інформація про академічну мобільність включається в академічну довідку у разі необхідності, якщо академічна довідка формується за результатами академічної мобільності)

INFORMATION ON ACADEMIC MOBILITY

(information on academic mobility is included in the transcript of records upon necessity if the transcript of records is generated following the results of academic mobility)

ІНФОРМАЦІЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ, ЩО НАПРАВЛЯЄ НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ

INFORMATION OF THE SENDING EDUCATION INSTITUTION

Заклад вищої освіти (територіально відокремлений структурний підрозділ закладу вищої освіти, наукова установа), що направляє на академічну мобільність

(повне найменування закладу освіти (наукової установи))

(full name of education institution (research institution))

Місцезнаходження закладу освіти (наукової установи)	research institution)
Країна закладу	Country of institution
Інститут (факультет)	Institute (faculty)
Ступінь вищої освіти	Degree
Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова, освітньо-творча) програма	Educational Programme (Educational-Professional Programme, Educational-Scientific Programme, Educational Programme in Fine Arts)
Термін академічної мобільності	Period of academic mobility
Ім'я, прізвище відповідальної особи закладу	of the institution
Контактна інформація відповідальної особи закладу	Contact information of the responsible person of the institution

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ**LEARNING OUTCOMES**

Код освітнього компоненту або результатів навчання (за наявності) / Component code or learning outcomes code (if available)	Назва освітнього компоненту або результатів навчання / Component title or learning outcomes title	Відмітка про успішне завершення освітнього компоненту студентом або досягнення результатів навчання / Component successfully completed by a student or learning outcomes achieved	Кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи / Number of ECTS credits	Оцінка за шкалою закладу вищої освіти / Institutional Grade
1	2	3	4	5

1	2	3	4	5
Загальна кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи / Total number of ECTS credits				

НАУКОВА СКЛАДОВА

(блок наукова складова включається в академічну довідку у разі необхідності, якщо академічна довідка формується для освітньо-наукових програм)

SCIENTIFIC COMPONENT

(information on scientific component is included in the transcript of records upon necessity if the transcript of records is generated for Educational-Scientific Programmes)

Індивідуальний план наукової роботи затверджений вченою радою

Individual plan of scientific work has been approved by the Academic Council

назва факультету/інституту та (або) повне найменування закладу вищої освіти (наукової установи)

name of Institute/faculty and (or) full name of institution of higher education (scientific institution)

Протокол / Protocol № _____ від/ dated « ____ » _____ / _____ 20__
Тема дисертації

Title of dissertation

назва
затверджена вченою радою

name
has been approved by the Academic Council

назва факультету/інституту та (або) повне найменування закладу вищої освіти (наукової установи)

name of Institute/faculty and (or) full name of institution of higher education (scientific institution)

Протокол / Protocol № _____ від/ dated « ____ » _____ / _____ 20__

Звітування про виконання індивідуального плану наукової роботи

Performance report of the Individual plan of scientific work

Рік навчання / Year of study	Назва кафедри (відділу, лабораторії) / Name of the cathedra (department, laboratory)	Дата / Date

Кількість публікацій за темою дисертації / Number of publications on the topic of the dissertation:

Відрахований(а)

Expelled

причина відрахування відповідно до наказу за наказом

reason of expulsion according to the order

дата і номер наказу

date, number

Посада керівника або іншої уповноваженої особи / Position of the Head or another authorized person

Підпис/Signature

Ім'я, прізвище/
First name(s), Last name(s)

М.П. / Seal

"__" ____ / ____ 20__ р.
(дата видачі/ Date of issue)

У разі наявності в академічній довідці будь-яких розбіжностей перевагу має текст українською мовою.

In case of any differences in interpretation of the information in the transcript of records, the Ukrainian text shall prevail.

Примітки:

1. До запровадження Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи оцінювання вказується кількість годин.

2. Інформація про відрахування включається в академічну довідку у разі необхідності у випадку переривання навчання здобувачем вищої освіти. /

Notes:

1. The amount of study hours is indicated prior to the introduction of the European Credit Transfer and Accumulation System.

2. Information on expulsion is included in the transcript of records upon necessity in case of expulsion.

ДОДАТОК Е
Форма висновку наукового керівника [24]

ВИСНОВОК
наукового керівника
про дисертаційну роботу

_____ (прізвище, ім'я, по батькові /у разі наявності/ здобувача)

на тему «_____»,

(назва дисертації)

представлену на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань _____

(код і назва галузі знань)

за спеціальністю _____

(код і назва спеціальності, за якою здійснювалась підготовка здобувача)

У висновку в довільній формі науковий керівник надає інформацію про:

- *актуальність тематики дисертаційного дослідження;*
- *ступінь виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи;*
- *набуття здобувачем теоретичних знань, умінь, навичок та компетентностей відповідно до освітньо-наукової програми;*
- *ступінь виконання задач, поставлених у дисертаційному дослідженні;*
- *висвітлення та апробацію наукових результатів, зазначених в дисертації;*
- *науковий рівень та ступінь завершеності наукового дослідження;*
- *персональні якості, проявлені здобувачем в процесі роботи над дисертацією;*
- *дотримання академічної доброчесності в процесі підготовки наукових статей, доповідей на конференціях, патентів та протягом написання дисертації.*

Вважаю, що з врахуванням успішного виконання _____
(прізвище, ініціали)

індивідуального навчального плану, індивідуального плану наукової роботи, досягнення результатів навчання за відповідною освітньо-науковою програмою та написання дисертації, яка є результатом самостійного дослідження, є завершеною науковою працею, містить наукову новизну, виконана на належному науковому рівні, відповідає встановленим вимогам до дисертацій докторів філософії, дисертація на тему «_____»

(назва дисертації)

може бути рекомендована до захисту, а її автор _____
(прізвище, ім'я, по батькові/у разі наявності/)

до присвоєння ступеня доктора філософії за спеціальністю

_____.
(код і найменування спеціальності, за якою здійснювалась підготовка здобувача)

Науковий керівник:

_____
(посада, місце роботи,
науковий ступінь, вчене звання)

_____
(підпис)

_____
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

М.П.   « ____ » _____ 20 ____ р.

Примітка:

1. Текст документа друкується без підкреслень та підрядкових символів
2. Підпис особи засвідчується печаткою за місцем основної роботи.

ДОДАТОК Є

Довідка про належність публікацій здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії [24]

Довідка про належність публікацій здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії

(прізвище, ім'я, по батькові /за наявності/)

до видань, проіндексованих у базах даних Scopus / Web of Science, чи віднесених до квантилів (Q1 – Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank / Journal Citation Reports, видана НТБ ім. Г.І. Денисенка

№ з/п	Бібліографічний опис монографії, статті з вказанням ISSN, DOI	Результати перевірки				
		Scopus	WoS	Q 1	Q 2	Q 3
		підтвердження індексування в базі даних (+/-)	підтвердження індексування в базі даних (+/-)	підтвердження належності до квантиля (+/-)	підтвердження належності до квантиля (+/-)	підтвердження належності до квантиля (+/-)
1						
2						

_____/_____
ПІБ, підпис працівника НТБ, який здійснив перевірку

*Заповнена форма надсилається на адресу: science@library.kpi.ua

ДОДАТОК Ж

Заява щодо отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації [24]

Декану факультету менеджменту та маркетингу
Національного технічного
університету України
“Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського”

_____
(ПІБ фахівця)
провести науково-технічну експертизу
дисертації на дотримання принципів
академічної доброчесності. Звіт
подібності направляти на електронну
адресу:

_____
(науковий ступінь, вчене звання, власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Декан _____

_____
(посада, місце роботи аспіранта)

_____
(прізвище, ім'я, по батькові /за наявності/)

Заява

Для проведення захисту дисертаційної роботи на тему «_____»
_____»

(назва роботи)

на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань _____
(галузь знань)

за спеціальністю _____
(код і найменування спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

прошу заслухати доповідь за результатами цієї роботи на засіданні кафедри та видати висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Робота виконана на кафедрі _____
(назва)

КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Науковий керівник _____
(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали)

Дисертаційна робота виконана мною самостійно з дотриманням академічної доброчесності, до захисту подано остаточний текст дисертації.

Окремо додаю: дисертаційну роботу в друкованому та електронному вигляді, академічну довідку про виконання освітньо-наукової програми, висновок наукового керівника та копії наукових публікацій.

/ _____ /
(підпис)

Примітка:

текст документа друкується без підкреслень та підрядкових символів

ДОДАТОК 3
Форма довідки про оригінальність дисертації [24]
ДОВІДКА

про оригінальність дисертації, поданої на здобуття
ступеня доктора філософії

ПІБ здобувача _____

Тема дисертації: _____

Звіт подібності:

Приклад

Ім'я користувача:
Наталья Телищук

ID перевірки:
1008329266

Дата перевірки:
18.06.2021 15:38:00 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
18.06.2021 15:46:51 EEST

ID користувача:
83088

Назва документа: dis_Ткаченко А.С

Кількість сторінок: 240 Кількість слів: 55421 Кількість символів: 419467 Розмір файлу: 2.49 MB ID файлу: 1008400528

7.75%

Схожість

Найбільша схожість: 0.8% з Інтернет-джерелом (http://www.investplan.com.ua/pdf/3_2020.pdf)

7.75% з Інтернету 1000

Сторінка 242

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнено

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнено

0%

Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи 23

Експертна оцінка роботи:

1 Найбільша схожість:

– 2,1 %: <http://.....> Є сайтом журналу, на якому опублікована стаття аспіранта ПБ. В дисертації стаття міститься в першому розділі з 18 до 22, з 32 до 40 сторінки (разом на 14 сторінках, подається цитатами).

– 1,69% становить стаття аспіранта ПБ, яка розміщена на сайті <http://.....>

2. Схожість з інтернет джерелами:

– 2,1 %: <http://.....> Є сайтом журналу, на якому опублікована стаття аспіранта ПБ. В дисертації стаття міститься в першому розділі з 18 до 22, з 32 до 40 сторінки (разом на 14 сторінках, подається цитатами).

3. Текстові збіги по бібліотеці аккаунту:

– 2,1 %: <http://.....> Є сайтом журналу, на якому опублікована стаття аспіранта ПБ. В дисертації стаття міститься в першому розділі з 18 до 22, з 32 до 40 сторінки (разом на 14 сторінках, подається цитатами).

Інші співпадіння роботи також не є плагіатом, оскільки припадають на належно оформлені цитування інших авторів, є стандартною фаховою чи нормативною науковою лексикою.

Узагальнення: найбільша кількість текстових співпадінь виявлена в першому розділі дисертації, який присвячений огляду сучасного стану питання з досліджуваної проблематики, внаслідок чого цитування вже опублікованих робіт оминати неможливо. При цьому всі цитати оформлені належним чином, усі першоджерела, з яких взяті цитування присутні у списку використаних джерел.

/Визначаються у вільній формі інші аспекти перевіреної дисертації/

Висновок: дисертаційна робота ПБ на тему «...» є оригінальною роботою та не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату та запозичень.

Експерт:

(науковий ступінь,
вчене звання,
місце роботи, посада)

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

_____ (підпис)

Примітка:

Мінімальний рівень текстових співпадінь, який аналізується окремо, визначається експертом з міркувань доцільності.

ДОДАТОК К

Витяг з протоколу розширеного засідання кафедри та висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження [24]

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
к.філос.н., проф.
_____ Анатолій МЕЛЬНИЧЕНКО

« ____ » _____ 20__ р.

ВИТЯГ

з протоколу № __ від _____ 20__ р. розширеного засідання
кафедри _____

(назва)

(або спільного засідання кафедр; наукового семінару)

Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

БУЛИ ПРИСУТНІ:

- з кафедри _____;
(назва, вказуються посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали присутніх)

- з кафедри _____;
(назва, вказуються посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали присутніх)

- з інших кафедр КПІ ім. Ігоря Сікорського:

_____
(вказуються посада, науковий ступінь, вчене звання, кафедра, прізвище, ініціали присутніх)

Запрошені з інших організацій:

_____
(вказуються назва організацій, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали присутніх)

СЛУХАЛИ:

1. Повідомлення _____
(вказуються посада здобувача, назва кафедри, де він працює)
_____ за матеріалами дисертаційної роботи
(прізвище, ім'я, по батькові /у разі наявності/)

« _____ »,
(назва роботи)

поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань

_____ (галузь знань)

за спеціальністю _____
(код і найменування спеціальності)

Тему дисертаційної роботи « _____ »
(назва роботи)

затверджено на засіданні Вченої ради факультету менеджменту та маркетингу
(протокол № _____ від «__» _____ 20__ року)
та перезатверджено /якщо тема перезатверджувалась/ на засіданні Вченої
ради факультету менеджменту та маркетингу
(протокол № _____ від «__» _____ 20__ року).

Науковим керівником затверджений _____
(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали)

2. Запитання до здобувача.

Запитання по темі дисертації ставили:

_____ (вказуються науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали)

3. Виступи за обговореною роботою.

В обговоренні дисертації взяли участь:

_____ (вказуються науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали)

УХВАЛИЛИ:

ПРИЙНЯТИ такий висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження:

1. Актуальність теми дослідження /текст/

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами /текст/

3. Наукова новизна отриманих результатів

У дисертації вперше одержані такі нові наукові результати: /текст/

4. Теоретичне та практичне значення результатів роботи /текст/

5. Апробація/використання результатів дисертації /текст/

6. Дотримання принципів академічної доброчесності

За результатами науково-технічної експертизи дисертація
_____ визнана оригінальною роботою, яка не містить
(прізвище, ініціали здобувача)

елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату та запозичень.

7. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача.

За результатами досліджень опубліковано __ наукових публікацій, у тому числі:

- __ одноосібних монографій, __ одноосібних розділів у колективних монографіях;
- __ статей у наукових фахових виданнях України, в т.ч. __ статей у яких число співавторів (разом із здобувачем) більше двох осіб;
- __ статей у періодичних наукових виданнях проіндексованих у базах WoS та/або Scopus;
- __ статей у виданнях, віднесених до першого–третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, чи одноосібних монографій, що відповідають зазначеним вимогам;
- __ патентів України на винахід, що пройшли кваліфікаційну експертизу;
- __ патентів України на корисну модель;
- __ тез виступів на наукових конференціях.

/Далі наводиться перелік публікацій у такому порядку:

- *одноосібні монографії або одноосібні розділи у колективних монографіях;*
- *статті у наукових фахових виданнях України;*
- *статті у періодичних наукових виданнях проіндексованих у базах WoS або Scopus;*
- *статті у Q1—Q3;*
- *патенти на винахід, патенти на корисну модель;*
- *матеріали конференцій.*

Після кожної роботи, яка опублікована зі співавторами, наводиться також особистий внесок здобувача/

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота _____
(прізвище, ініціали здобувача)

« _____ », _____
(назва роботи)

що подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування / 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка за своїм науковим рівнем, новизною отриманих результатів, теоретичною та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам, що пред'являють до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми КПІ ім. Ігоря Сікорського «Менеджмент» / «Маркетинг» / «Економіка» зі спеціальності 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

1. Дисертаційну роботу « _____ »
(назва роботи)

_____ «, подану _____ »
(прізвище, ім'я, по батькові /у разі наявності/)

на здобуття наукового ступеня доктора філософії, до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

2. Вченій раді КПІ ім. Ігоря Сікорського утворити разову спеціалізовану вчену раду у складі:

Голова:

_____ ;
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Члени:

Рецензенти:

_____ ;
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

_____ ;
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Опоненти:

_____ ;
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

_____ .
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Головуючий на засіданні

(науковий ступінь, вчене звання,
посада, місце роботи)

_____ ;
(підпис)

_____ ;
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Завідувач кафедри _____
(назва)

(науковий ступінь, вчене звання)

_____ ;
(підпис)

_____ ;
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Вчений секретар
кафедри _____
(назва)

(науковий ступінь, вчене звання)

_____ ;
(підпис)

_____ ;
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Примітки:

1. Текст документа друкується без підкреслень та підрядкових символів, з використанням шрифтів текстового редактора Word розміру 14 pt.

2. Якщо головуючий на засіданні є одночасно завідувачем кафедри, то проставляється підпис тільки головуючого.

3. Якщо завідувач кафедри є науковим керівником здобувача, то він не може бути головуючим на засіданні і підписувати висновок кафедри.

ДОДАТОК Л

Заява на створення разової спеціалізованої вченої ради [24]

Голові Вченої ради
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
акад. НАН України, д.т.н., проф. Михайлу ІЛЬЧЕНКУ

_____

(посада, місце роботи)

_____

(прізвище, ім'я, по батькові/за наявності/)

Заява

Прошу внести до порядку денного засідання Вченої ради Університету питання щодо створення разової спеціалізованої вченої ради для захисту моєї дисертаційної роботи на тему «_____»

_____»

(назва роботи)

на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування / 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка.

Робота виконана на кафедрі _____

(назва)

КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Науковий керівник _____

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали)

Дисертаційна робота виконана мною самостійно з дотриманням академічної доброчесності, до захисту подається вперше. До служби вченого секретаря Університету подаю остаточний текст дисертації.

Мова захисту дисертації _____.

(державна або англійська)

Даю згоду на оприлюднення дисертації та анотації на офіційному сайті КПІ ім. Ігоря Сікорського.

/ _____ /

(підпис)

Примітка:

текст документа друкується без підкреслень та підрядкових символів

ДОДАТОК М

Відомості про наукові публікації здобувача ступеня доктора філософії [24]

Відомості про наукові публікації здобувача ступеня доктора філософії

_____ (прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) у родовому відмінку)
для захисту дисертації на тему «_____»

_____ (назва)
з галузі знань 07 Управління та адміністрування / 05 Соціальні та поведінкові науки

за спеціальністю 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка
у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Освітньо-наукова програма «Менеджмент» / «Маркетинг» / «Економіка»

Тип публікації і категорія	Бібліографічний опис	Рік	Ключові слова	ISSN/ ISBN DOI	Посилання на публікацію
1	2	3	4	5	6
Праці, в яких представлені основні наукові результати					
Праці, які підтверджують апробацію результатів дисертації					
Праці, які додатково відображають результати дисертації					

Здобувач

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Засвідчено:

Науковий керівник

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Завідувач кафедри

(назва)

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Примітка: текст документа друкується без підкреслень та підрядкових символів

ДОДАТОК Н

Відомості про голову та членів разової спеціалізованої вченої ради [24]

Відомості про голову та членів разової спеціалізованої вченої ради

запропонованих кафедрою _____

(назва кафедри)

для захисту дисертації на тему « _____ »

(назва)

здобувача ступеня доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування / 05 Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка

_____ (прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) у родовому відмінку)

у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Роль	П.І.Б.	Місце основної роботи (повна назва установи, її відомче підпорядкування, посада)	Науковий ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою здобуто ступінь, дата присудження	Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Код ORCID	Сертифікат про володіння англійською мовою (за потреби)	Членство у разових спеціалізованих вчених радах за поточний рік
Голова ради		Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» МОН України, _____					
Публікації, які підтверджують компетентність за темою дисертації							
Тип публікації (монографії, статті)	Бібліографічний опис /наводиться 3 публікації за вимогами “Порядку...” з указанням категорії видання /			Рік	Ключові слова	ISSN видання, DOI статті	Посилання на публікацію
Роль	П.І.Б.	Місце основної роботи (повна назва установи, її відомче підпорядкування, посада)	Науковий ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою здобуто	Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Код ORCID	Сертифікат про володіння англійською	Членство у разових спеціалізованих вчених радах за поточний рік

			ступінь, дата присудження			мовою (за потреби)	
Рецензент		Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» МОН України,					
Публікації, які підтверджують компетентність за темою дисертації							
Тип публікації (монографії, статті)	Бібліографічний опис /наводиться 3 публікації за вимогами “Порядку...” з указанням категорії видання /			Рік	Ключові слова	ISSN видання, DOI статті	Посилання на публікацію
Роль	П.І.Б.	Місце основної роботи (повна назва установи, її відомче підпорядкування, посада)	Науковий ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою здобуто ступінь, дата присудження	Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Код ORCID	Сертифікат про володіння англійською мовою (за потреби)	Членство у разових спеціалізованих вчених радах за поточний рік
Рецензент		Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» МОН України,					
Публікації, які підтверджують компетентність за темою дисертації							
Тип публікації (монографії, статті)	Бібліографічний опис /наводиться 3 публікації за вимогами “Порядку...” з указанням категорії видання /			Рік	Ключові слова	ISSN видання, DOI статті	Посилання на публікацію
Роль	П.І.Б.	Місце основної роботи (повна назва установи, її відомче підпорядкування, посада)	Науковий ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою здобуто ступінь, дата присудження	Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Код ORCID	Сертифікат про володіння англійською мовою (за потреби)	Членство у разових спеціалізованих вчених радах за поточний рік

Рецензент							
Публікації, які підтверджують компетентність за темою дисертації							
Тип публікації (монографії, статті)	Бібліографічний опис /наводиться 3 публікації за вимогами “Порядку...” з указанням категорії видання /			Рік	Ключові слова	ISSN видання, DOI статті	Посилання на публікацію
Роль	П.І.Б.	Місце основної роботи (повна назва установи, її відомче підпорядкування, посада)	Науковий ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою здобуто ступінь, дата присудження	Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Код ORCID	Сертифікат про володіння англійською мовою (за потреби)	Членство у разових спеціалізованих вчених радах за поточний рік
Рецензент							
Публікації, які підтверджують компетентність за темою дисертації							
Тип публікації (монографії, статті)	Бібліографічний опис /наводиться 3 публікації за вимогами “Порядку...” з указанням категорії видання /			Рік	Ключові слова	ISSN видання, DOI статті	Посилання на публікацію

Декан факультету менеджменту та маркетингу

_____

(підпис)

_____

(власне ім'я, ПРИЗВИЩЕ)

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

_____

(власне ім'я, ПРИЗВИЩЕ)

М.П.

«___» _____ 20__ року

Примітки:

1. Текст документа друкується без підкреслень та підрядкових символів
2. Для публікацій зазначається: входження до категорії «А» чи «Б» Переліку наукових фахових видань України; індексація у базах даних *Web of Science Core Collection* та/або *Scopus*; належність наукового видання до першого — третього квартилів (Q1—Q3) відповідно до класифікації *SCImago Journal and Country Rank* або *Journal Citation Reports*
3. Для опонентів: Відомості про офіційного опонента засвідчуються за місцем основної роботи опонента та обов'язково перевіряється внесення інформації про нього до ЄДЕБО.
4. Для членів ради – кандидатів наук або PhD – обов'язково вказується повна дата присудження наукового ступеня (число, місяць, рік) та надається ксерокопія зазначеного диплому.
5. Якщо спеціальність, за якою вчений захистив дисертацію, була трансформована (або ліквідована), то додатково зазначається шифр і назва спеціальності, в яку вона трансформована, та номер наказу про зміну спеціальності.

ДОДАТОК П

Згода голови та членів ради на участь у роботі разової спеціалізованої вченої ради [24]

Проректору з навчальної роботи
Національного технічного
університету України
“Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського”
к.філос.н., проф.
Анатолію МЕЛЬНИЧЕНКУ

_____

(посада, місце роботи, науковий ступінь, вчене звання)

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Заява

Даю згоду на роботу у складі разової спеціалізованої вченої ради для захисту дисертації на тему « _____ »
(назва)

з галузі знань 07 Управління та адміністрування / 05 Соціальні та поведінкові науки

за спеціальністю 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка.

Дані в ЄДЕБО присутні.

« ____ » _____ 20__ року

/ _____ /
(підпис)

Примітки:

1. Текст документа друкується без підкреслень та підрядкових символів
2. Підпис особи засвідчується у Відділі кадрів за місцем основної роботи.

ДОДАТОК Р

Заява про прийняти до захисту дисертаційної роботи [24]

Голові разової спеціалізованої вченої ради
Національного технічного університету України
“Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”

_____ (науковий ступінь, вчене звання, власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

_____ (посада, місце роботи)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові /за наявності/)

Заява

Прошу прийняти до захисту мою дисертаційну роботу на тему
« _____ »
(назва роботи)

на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань
07 Управління та адміністрування / 05 Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка
у разовій спеціалізованій вченій раді _____ .
(шифр)

Робота виконана на кафедрі _____
(назва)

КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Науковий керівник _____
(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали)

Дисертаційна робота виконана мною самостійно з дотриманням академічної доброчесності, до захисту подано остаточний текст дисертації.

Дисертаційна робота до захисту подається вперше / повторно (*вказати терміни попередньої подачі*).

Мова захисту дисертації _____ .
(державна або англійська)

Даю згоду на оприлюднення дисертації та анотації на офіційному сайті КПІ ім. Ігоря Сікорського та в інформаційній системі NAQA.Svr.

/ _____ /
(підпис)

Примітка: текст документа друкується без підкреслень та підрядкових символів

ДОДАТОК С
Типова форма рецензії рецензента [24]

РЕЦЕНЗІЯ
на дисертаційну роботу

_____
(прізвище, ім'я, по батькові /у разі наявності/ здобувача)

на тему «_____»,
(назва дисертації)

представлену на здобуття ступеня доктора філософії

в галузі знань 07 Управління та адміністрування /
05 Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка

Актуальність теми дисертації.

/Зазначити, чому тема дисертаційної роботи є актуальною, або описати причини неактуальності проведених досліджень/

Оцінка обґрунтованості наукових результатів дисертації, їх достовірності та новизни.

Наукова новизна результатів дисертаційного дослідження полягає в наступному:

/Описати, чим забезпечується достовірність наукових результатів, зазначити їх новизну та обґрунтованість/

Наукові дослідження були виконані здобувачем на кафедрі _____

_____ КПП ім. Ігоря Сікорського в рамках НДР/ ініціативної
(назва)

Теми / гранта/ госпдоговірної тематики тощо під керівництвом

_____ (посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника).

Отже, в дисертаційній роботі поставлене наукове завдання /формулювання завдання/ виконано повністю, здобувач повною мірою оволодів методологією наукової діяльності.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність та дотримання принципів академічної доброчесності.

За своїм змістом дисертаційна робота здобувача _____
(прізвище, ініціали)

повністю відповідає Стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка та напрямкам досліджень відповідно до освітньої програми «Менеджмент» / «Маркетинг» / «Економіка».

Дисертаційна робота є завершеною науковою працею і свідчить про наявність особистого внеску здобувача у науковий напрям _____
(назва наукового напрямку)

Розглянувши звіт подібності за результатами перевірки дисертаційної роботи на текстові співпадіння, можна зробити висновок, що дисертаційна робота _____ є результатом
(прізвище, ім'я, по батькові /у разі наявності/ здобувача)

самостійних досліджень здобувача і не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають належні посилання на відповідне джерело.

*/... або охарактеризувати виявлені текстові співпадіння, зазначити присутні фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіат;
зробити висновок щодо порушення принципів академічної доброчесності/*

Мова та стиль викладення результатів.

Дисертаційна робота написана українською / англійською мовою.

/Охарактеризувати послідовність, доступність викладення, стиль мовлення, використання загальноприйнятої термінології та інші характеристики./

Дисертація складається з вступу, _____ розділів, висновків, списку літератури та додатків. Загальний обсяг дисертації _____ сторінок.

У вступі...

У першому розділі...

.....

Дисертаційна робота оформлена відповідно до вимог наказу МОН України від 12 січня 2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації».

Оприлюднення результатів дисертаційної роботи.

Наукові результати дисертації висвітлені у _____ наукових публікаціях здобувача, серед яких: _____ статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; _____ статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of

Science Core Collection та/або Scopus, з яких ___ статей у виданнях, віднесених до першого – третього кварталів (Q1—Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports; ___ патентів на винахід, що пройшли кваліфікаційну експертизу та безпосередньо стосуються наукових результатів дисертації; ___ патентів України на корисну модель; ___ одноосібних монографій, що рекомендовані до друку Вченою радою КПІ ім. Ігоря Сікорського та пройшли рецензування.

Також результати дисертації були апробовані на ___ наукових фахових конференціях.

/Оцінити науковий рівень публікацій здобувача та дотримання в наукових публікаціях принципів академічної доброчесності та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та зарахованих за темою дисертації.

Таким чином, наукові результати описані в дисертаційній роботі повністю висвітлені у наукових публікаціях здобувача.

Недоліки та зауваження до дисертаційної роботи.

/Описати недоліки та зауваження/

Вважаю, що висловлені зауваження не є визначальними і не зменшують загальну наукову новизну та практичну значимість результатів та не впливають на позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Висновок про дисертаційну роботу.

Вважаю, що дисертаційна робота здобувача ступеня доктора філософії

(прізвище, ім'я, по батькові /у разі наявності/ здобувача)

на тему

« _____ »

(назва дисертації)

виконана на високому науковому рівні, не порушує принципів академічної доброчесності та є закінченим науковим дослідженням, сукупність теоретичних та практичних результатів якого розв'язує наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 07 Управління та адміністрування / 05 Соціальні та поведінкові науки. Дисертаційна робота за актуальністю, практичною цінністю та науковою новизною повністю відповідає вимогам чинного законодавства України, що передбачені в п.6 – 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

Здобувач _____ заслуговує на
(прізвище, ім'я, по батькові /у разі наявності/ здобувача)
присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 07 Управління та адміністрування / 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка.

Рецензент:

_____/ _____ / _____
(посада, місце роботи / (підпис) / (власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)
науковий ступінь, вчене звання)

М.П. « ____ » _____ 20__ року

Примітки:

1. Текст документа друкується без підкреслень та підрядкових символів
2. Підпис особи засвідчується печаткою за місцем основної роботи.

ДОДАТОК Т
Типова форма відгуку опонента [24]

ВІДГУК
офіційного опонента на дисертаційну роботу

_____
(прізвище, ім'я, по батькові /у разі наявності/ здобувача)

на тему «_____»,
(назва дисертації)

представлену на здобуття ступеня доктора філософії

в галузі знань 07 Управління та адміністрування /
05 Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка

Актуальність теми дисертації.

/Зазначити, чому тема дисертаційної роботи є актуальною, або описати причини неактуальності проведених досліджень/

Оцінка обґрунтованості наукових результатів дисертації, їх достовірності та новизни.

Наукова новизна результатів дисертаційного дослідження полягає в наступному:

/Описати, чим забезпечується достовірність наукових результатів, зазначити їх новизну та обґрунтованість/

Отже, в дисертаційній роботі поставлене наукове завдання виконано повністю, здобувач повною мірою оволодів методологією наукової діяльності.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність та дотримання принципів академічної доброчесності.

За своїм змістом дисертаційна робота здобувача _____
(прізвище, ініціали)

повністю відповідає Стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка та напрямкам досліджень відповідно до освітньої програми «Менеджмент» / «Маркетинг» / «Економіка».

Дисертаційна робота є завершеною науковою працею і свідчить про наявність особистого внеску здобувача у науковий напрям _____.
(назва наукового напрямку)

Розглянувши звіт подібності за результатами перевірки дисертаційної роботи на текстові співпадіння, можна зробити висновок, що дисертаційна робота _____ є результатом
(прізвище, ім'я, по батькові /у разі наявності/ здобувача)

самостійних досліджень здобувача і не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають належні посилання на відповідне джерело.

/... або охарактеризувати виявлені текстові співпадіння, зазначити присутні фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіат;

зробити висновок щодо порушення принципів академічної доброчесності/

Мова та стиль викладення результатів

Дисертаційна робота написана українською / англійською мовою.

/Охарактеризувати послідовність, доступність викладення, стиль мовлення, використання загальноприйнятої термінології та інші характеристики./

Дисертація складається з вступу, ___ розділів, висновків, списку літератури та додатків. Загальний обсяг дисертації _____ сторінок.

У вступі...

У першому розділі...

.....

Дисертаційна робота оформлена відповідно до вимог наказу МОН України від 12 січня 2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації».

Оприлюднення результатів дисертаційної роботи

Наукові результати дисертації висвітлені у _____ наукових публікаціях здобувача, серед яких: ___ статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; ___ статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, з яких ___ статей у виданнях, віднесених до першого — третього кuartилів (Q1—Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports; ___ патентів на винахід, що пройшли кваліфікаційну експертизу та безпосередньо стосується наукових результатів дисертації; _____ патентів України на корисну модель; ___ одноосібних монографій, що рекомендовані до друку Вченою радою КПІ ім. Ігоря Сікорського та пройшли рецензування.

Також результати дисертації були апробовані на _____ наукових фахових конференціях.

/Оцінити науковий рівень публікацій здобувача та дотримання в наукових публікаціях принципів академічної доброчесності/

Таким чином, наукові результати описані в дисертаційній роботі повністю висвітлені у наукових публікаціях здобувача.

Недоліки та зауваження до дисертаційної роботи.

/Описати недоліки та зауваження./

Вважаю, що висловлені зауваження не є визначальними і не зменшують загальну наукову новизну та практичну значимість результатів та не впливають на позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Висновок про дисертаційну роботу

Вважаю, що дисертаційна робота здобувача ступеня доктора філософії

(прізвище, ім'я, по батькові /у разі наявності/ здобувача)

на тему

« _____ »

(назва дисертації)

виконана на високому науковому рівні, не порушує принципів академічної доброчесності та є закінченим науковим дослідженням, сукупність теоретичних та практичних результатів якого розв'язує наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 07 Управління та адміністрування / 05 Соціальні та поведінкові науки. Дисертаційна робота за актуальністю, практичною цінністю та науковою новизною повністю відповідає вимогам чинного законодавства України, що передбачені в п.6 – 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

Здобувач _____ заслуговує на

(прізвище, ім'я, по батькові /у разі наявності/ здобувача)

присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 07 Управління та адміністрування / 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка.

Офіційний опонент:

_____
(посада, місце основної роботи,
науковий ступінь, вчене звання)

/ _____ /
(підпис)

_____
(власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

М.П. « _____ » _____ 20 ____ року

Примітки:

1. Текст документа друкується без підкреслень та підрядкових символів
2. Підпис особи засвідчується печаткою за місцем основної роботи.

ДОДАТОК У
Повідомлення про дату, місце і час захисту дисертації [24]

Ученому секретарю
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
к.т.н., доц. Валерії ХОЛЯВКО

СЛУЖБОВА ЗАПИСКА

Спеціалізована вчена рада _____ Національного технічного
(шифр ради)
університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря
Сікорського» повідомляє, що захист дисертаційної роботи
_____ (прізвище, ім'я, по батькові /за наявності/)
на тему «_____»
(назва роботи)

на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 Управління та
адміністрування / 05 Соціальні та поведінкові науки, за спеціальністю 073
Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка

відбудеться «_____» _____ 20__ р. о _____

за адресою: 03056, м. Київ, просп. Перемоги, 37, корп. _____, ауд. _____.

/в режимі відео-конференції на платформі _____.
(назва)

Посилання для підключення до відео-конференції _____ /.
(посилання)

Голова вченої ради _____
(шифр ради)

_____ (науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Примітка:

1. Текст документа друкується без підкреслень та підрядкових символів
2. У разі захисту в онлайн режимі наводиться посилання на підключення до відеоконференції.

ДОДАТОК Ф
Форма рішення разової спеціалізованої вченої ради
щодо присудження ступеня доктора філософії [24]

Рішення разової спеціалізованої вченої ради
щодо присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада _____ Національного технічного університету
(номер ради)

України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Міністерства освіти та науки України прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 07 Управління та адміністрування / 05 Соціальні та поведінкові науки на підставі прилюдного захисту дисертації
« _____ »

(назва дисертації)

за спеціальністю 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка

« ____ » _____ 20__ року.

_____ 19__ року народження,
(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) здобувача)
громадянин

_____ ,
(назва держави, громадянином якої є здобувач)

освіта вища: закінчив у _____ році

_____

(найменування закладу вищої освіти)

за спеціальністю _____

(за дипломом)

Працює _____ в _____
(посада) (місце основної роботи, відомче підпорядкування, місто)

з _____ р. до цього часу.

Дисертацію виконано у _____
(найменування закладу вищої освіти (наукової установи),
підпорядкування, місто)

Науковий керівник (керівники) _____
(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності),

науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада)

Здобувач має _____ наукових публікацій за темою дисертації, з них ____ статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; ____ статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, з яких ____ статей у виданнях, віднесених до першого — третього кuartилів (Q1—Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports; ____ патентів на винахід, що пройшли кваліфікаційну експертизу та безпосередньо стосується наукових результатів дисертації; _____ патентів України на корисну модель, ____ одноосібних монографій, що рекомендовані до друку Вченою радою КПІ ім. Ігоря Сікорського та пройшли рецензування (зазначити три наукові публікації):

1. _____
2. _____

3. _____
_____

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці

_____ (прізвища, ініціали, наукові ступені,

_____ місця роботи, посади, зауваження)

Результати відкритого голосування:

«За» _____ членів ради,
«Проти» _____ членів ради,
«Утримались» _____ членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує / відмовляє у присудженні

_____ (прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) здобувача у давальному відмінку)
ступінь / ступеня доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування / 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 073 Менеджмент / 075 Маркетинг / 051 Економіка

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

_____ (підпис)

_____ (Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Учений секретар
КПІ ім. Ігоря Сікорського

_____ (підпис)

Валерія ХОЛЯВКО

Примітка:

текст документа друкується без підкреслень та підрядкових символів, з використанням шрифтів текстового редактора Word розміру 14 pt.